

RAPPORT OG PLANER (2009 – 2010)

HØGSKOLEN I ÅLESUND

1	INNLEDNING	2
1.1	Styrets vurdering av eget arbeid	2
2	RESULTATRAPPORTERING FOR 2009	4
2.1	Utdanning.....	4
2.2	Forskning og utvikling	18
2.3	Samfunnets behov.....	24
2.4	Personal og økonomiforvaltning m.m.....	27
2.4.1	Rapportering om forvaltning av fullmakter	33
2.4.2	Økonomirapportering - Regnskap 2009.....	33
2.4.3	Større investeringsprosjekter	34
2.4.4	Samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon (SAK)	35
2.4.5	HMS	38
2.4.6	Brukerundersøkelser.....	39
2.4.7	IKT	39
3	PLANER FOR 2010	40
3.1	Plan for virksomheten 2010.....	40
3.1.1	Utdanning	40
3.1.2	Forskning og utvikling	50
3.1.3	Samfunnets behov	55
3.1.4	Personal- og økonomiforvaltning	59
3.2	Plan for tildelt bevilgning for 2010	65
4	VEDLEGG	68
4.1	Prosjekt MøreAlliansen 2010	68
4.2	Tillegg – opplysninger om potensiell vekstkapasitet ved Høgskolen i Ålesund	72

1 INNLEDNING

Et særtrekk ved Høgskolen i Ålesund (HiÅ) er at vi er tett på sentrale næringsklynger og helsevesen og utvikler oss i tett samspill med aktører i arbeidslivet. Dette særpreget ønsker vi å ta vare på og videreutvikle. Denne institusjonsprofilen gjenspeiles på alle våre fire institutter – Institutt for teknologi- og nautikkfag, Institutt for helsefag, Institutt for biologiske fag og Institutt for internasjonal markedsføring.

Høgskolen i Ålesund har som visjon å være et kraftsenter for kompetanse, vekst og nyskaping i egen region. Nyskaping og regional utvikling er tatt inn i strategiplanen som en av hovedaktivitetene ved høgskolen i tillegg til undervisning, forskning og utviklingsarbeid. Høgskolens fagområder avspeiler i betydelig grad den sterke posisjonen som maritime og marine næringer har på Nordvestlandet.

HiÅ gir treårige bachelorutdanninger innen sykepleie, maritim utdanning, bioingeniør og flere ingeniørutdanninger. Høgskolen gir også treårige bachelorutdanninger innen marin bioteknologi, havbruk, matteknologi, innovasjonsledelse og entreprenørskap, eksportmarkedsføring, økonomi og administrasjon og handels- og serviceledelse. HiÅ samarbeider med Høgskolen i Molde om bachelorstudium i internasjonal logistikk i Ålesund. I 2009 vil vi også tilby bachelorutdanning i handels- og serviceledelse lagt til Høgskolesenteret i Kristiansund. Høgskolen tilbyr flere årsstudier og videreutdanninger i helsefag.

I tråd med økende kompetansebehov i regionalt næringsliv og helsevesen ønsker HiÅ å etablere mastergradsstudier. Mastergradsstudium i Produkt og systemdesign startet høsten 2008. Mastergradsstudium i Skipsdesign ble godkjent av NOKUT i 2009 og vil starte høsten 2010. Disse mastergradsstudiene i teknologifag er sentrale elementer i utviklingsstrategi rettet mot maritim næringsklynge.

1.1 STYRETS VURDERING AV EGET ARBEID

Styret har til sammen elleve medlemmer: Fire eksterne representanter, to studentrepresentanter, tre representanter valgt av faglig personale, en representant valgt av administrativt/teknisk personale og valgt rektor som styreleder. Siden høgskolen ikke har prorektor, er en av de faglig valgte representantene utpekt av styret selv til å være rektors stedfortreder i styremøter.

Styret har hatt seks ordinære møter, to ekstraordinære møter og ett styreseminar. Ett av de ekstraordinære møtene ble holdt i februar for å sluttbehandle rapport og planer. Det andre ble holdt i august for å behandle en sak knyttet til opptak på sykepleierstudiet. I styreseminaret var strategi og ny strategiplan hovedtema. Styret som kollegium fungerer godt.

Styret vil i løpet av våren 2010 foreta en grundig gjennomgang/evaluering av egen virksomhet. Styret behandlet i løpet av året en rekke saker av strategisk karakter. I 2009 har styret arbeidet med strategiplan i styreseminar og behandlet et første utkast til plan. Planen ble vedtatt i 2010. Det er gjort vedtak i forhold til studieportefølje og opptakstill.

Høgskolestyret ber om at studieporteføljen blir vurdert i forbindelse med strategiarbeidet. Planlegging av prosess for strategisk gjennomgang av studieporteføljen er satt i gang, og selve prosessen er planlagt å starte i vårsemesteret 2010.

Styret vedtok prioriteringsrekkefølgen av søknader for 2009 til strategisk høgskoleprogram i NFR.

Høgskolens ledelse har arbeidet med risikostyring i forhold til planlegging og drift, og styret har gjennom behandling av rapport og planer drøftet risikofaktorer for måloppnåelse. I dette arbeidet er SSØ sin veileder lagt til grunn for vår risikostyring, herunder gradering av risiko ved bruk av risikokart. Risikovurdering har i økende grad blitt integrert i ulike saker som styret får til behandling.

Det er i 2009 vedtatt etiske retningslinjer og reglement for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.

Brev med merknader fra riksrevisjonen er blitt fulgt opp av administrasjonen innenfor svarfristene som riksrevisjonen har satt. Styret har fortløpende fått skriftlig informasjon om merknadene og svarene som er gitt, og det er gitt muntlige redegjørelser i styret knyttet til disse sakene.

2 RESULTATRAPPORTERING FOR 2009

2.1 UTDANNING

SEKTORMÅL 1: *Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap*

Hovedtrekk resultater utdanning 2009:

Datatype	2009	Endring fra 2008
Studiepoeng	1310	+ 143
Kandidattall	268	- 015
Søkertall	5382	+ 400
Opptakstall	995	+ 052
Registrerte studenter	1953	+ 281

Virksomhetsmål 1.1 (KD)		Høyskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2006	2007	2008	2009	2009
KD	Antall primærøkere per studieplass** (jf også virksomhetsmål 4.1)	1,6	1,5	1,6	1,7	1,7
KD	Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner (fellesgrader)	1	1	1	1	1
HiÅ	Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	284	267*	281	266	300
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (BFV)	577	740*	604	521	650
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (EFV)	218	339*	300	178	189

*Resultatet på antall eksaminerte kandidater og antall studenter som har fullført studieprogram for 2007 er beregnet for 13 måneder (1.1.2007 til 31.1.2008), mens tallene for tidligere år er på 12 måneder (kalenderår). Dette for å tilpasse rapporteringen til krav fra Kunnskapsdepartementet. For 2007 utgjør dette 7 kandidater (sykepleie), 71 studenter på BVF og 48 studenter på EVF. Dette utgjør totalt 119 studenter, derav 7 kandidater. Fra 2008 er rapporteringen på 12 måneder igjen, men da fra 1.2.2008 til og med 31.1.2009.

**Det er nå spesifisert at dette punktet kun skal omhandle fellesgrader. Tidligere år har det blitt rapportert antall studietilbud i samarbeid med andre institusjoner.

Søkertall

Sammenliknet med 2008 økte søkertallet til Høgskolen i Ålesund med 8 % (400 søkere) i 2009. Antall primærsøkere økte med 7,8 % i samme periode. Endringene i primærsøkere fordelte seg slik:

Studiotype	Endring i antall	Endring i %
Ingeniørutdanningen	2	1,4 %
Sykepleierutdanningen	-7	-3,5 %
Biologi og Marin biologi	-6	-18,2 %
Økonomisk administrative utdanninger	62	16,5 %
Maritim utdanning	12	13,8 %
Bioingeniør	4	16,0 %
Sum	67	7,8 %

Opptakstall og registrerte studenter

Høgskolen i Ålesund tok opp 52 flere studenter i 2009 enn i 2008. Dette er en økning på 5,5 %. Økningen skyldes i hovedsak nye studieplasser ved sykepleierutdanningen samt opprettelse av to nye studietilbud i Kristiansund. I tillegg hadde videreutdanningen Ledelse i helse- og sosialtjenesten opptak ved Høgskolen i Ålesund dette året. For studieåret 2010-11 skjer opptak ved Høgskolen i Volda.

Antall registrerte studenter fortsetter å øke i 2009, med en vekst på 16,8 % (281 studenter) i perioden. Deler av økningen skyldes at forkursstudentene (65 studenter) fra og med 2009 er inkludert i tallmaterialet. Til tross for dette, har det vært en god vekst i antall studenter som kan produsere studiepoeng. Økningen fordeler seg på de fleste fagområder, med unntak av de biologiske fagene som har om lag samme tall som for 2008.

Opprettelse og nedleggelse av studier eller fagtilbud

Ingen studietilbud ble lagt ned i 2009. Etter en deling av bachelorgradsstudiet Produktutvikling og design, er det etablert to nye bachelorgradsstudier, Skipsdesign og Produkt- og Systemdesign. Delingen gjelder også Y-veien for de samme studiene. Videre ble det i Kristiansund opprettet to studietilbud på deltid, bachelorgradsstudiet i Handels- og serviceledelse og årsstudiet Økonomi og ledelse.

Effekter av spesielle rekrutteringstiltak

TRES, Y-veien og forkurs for ingeniørutdanning ga ønsket virkning for ingeniørutdanningene, og høsten 2009 fylte høgskolen alle ingeniørplassene.

- 23 av studentene på forkurset fortsatte på en av ingeniørutdanningene ved høgskolen
- 31 studenter begynte på Y-veien på ingeniørutdanningene og fire på Y-veien på nautikk
- 16 studenter har begynt på ingeniørutdanningene etter at de ble tatt opp gjennom TRES (tre semesters studieordning)

Som de to foregående årene, var det forholdsvis svak søkning til marine fag og til bioingeniørutdanningen. Sommerkurs i matematikk og biologi førte til at tre studenter kvalifiserte seg og begynte på bioingeniørutdanningen. Seks studenter kvalifiserte seg og begynte på ett av de andre studiene ved Institutt for biologiske fag.

På hvilke områder er utfordringene knyttet til oppfyllelse av virksomhetsmål 1.1 størst?

Høgskolen i Ålesund opplever fremdeles en alt for svak rekruttering til marine og biologiske fag. Dette er en trend som preger fagmiljøet nasjonalt. Tiltak som kan endre på dette og som gjennomføres sammen med næringene, er økt fokus på behovet for arbeidskraft i denne sektoren og de spennende mulighetene som finnes. Høgskolen har over år arbeidet målrettet med rekruttering til disse fagene. Høgskolens sommerkurs har hatt en viss effekt, og det arrangeres en laboratorieuke med avgangsklasser ved videregående skoler i fylket som målgruppe.

En liten svikt i rekrutteringen til sykepleierutdanningen er bekymringsfull sett i lys av økningen av studieplasser ved Høgskolen i Ålesund fra høsten 2009.

Det er en nedgang i antall kandidater som har fullført studieprogram BFV. Nedgangen kommer hovedsakelig på Institutt for teknologiske og nautiske fag. I tillegg til en nedgang på kvalifiseringsløp som Forkurs og Tresemesters studieordning, er det en liten nedgang på bachelorgradsstudiet Nautikk og ingeniørutdanningen i Bygg. Det er også en liten nedgang på bachelorgradsstudiet i Eksportmarkedsføring ved Institutt for internasjonal markedsføring.

Det er også en nedgang i antall studenter som har fullført studieprogram EFV. Hovedforklaringen er at det var uteksaminerte kull på videreutdanningene i Kreftsykepleie og Helsesøster i 2008. Disse to studiene går over to år, og i 2009 var det derfor ikke uteksaminerte kandidater ved disse studiene.

Virksomhetsmål 1.2 (KD)		Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2006	2007	2008	2009	2009
KD	Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	43,7	47,5	43,6	41,7	46,9
KD	Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 1.4)	16,4	15,9	16,2	18,5	18,9
HiÅ	%-andel kandidater uteksaminert på normert tid		51	52	53	60
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (BFV)		69	65	56	70
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (EFV)		90	90	91	90
HiÅ	%-andel hovedprosjekt/ bachelorgradsoppgaver i samarbeid med næringslivet i regionen		94 %			80 %
	- Ingeniørutdanning			100 %	82,5 %	100 %
	- Nautikk			80 %	60 %	85 %
	- Marin biol og foredl			73 %	100 %	75 %
	- Bioingeniør			62 %	100 %	70 %

*Ingeniør- og maritim utdanning

Aktivitetskrav 2009/2010

Aktivitetskravet er avlagte 60 studiepoengsenheter i første årstrinn ved bioingeniørutdanningen, sykepleierutdanningen og ABIOK-utdanningene*. Aktivitetskravene er justert i 2009 som følge av tildeling av nye studieplasser i revidert budsjett for 2009. Til sammenligning har vi satt opp resultatet for studieåret 2008/2009.

Utdanning	Aktivitetskrav 2009/2010	Produerte 60 stp-enheter høst 2009	Stipulert produksjon vår 2010	Stipulert avvik fra krav 2009/2010
Sykepleierutdanning	130	47,3	65	-17,7
Bioingeniørutdanning	30	7,5	12,5	-10
ABIOK*	39	15	15	-9

Utdanning	Aktivitetskrav 2008/2009	Produerte 60 stp-enheter høst 2008	Produerte 60 stp-enheter vår 2009	Avvik 2008/2009
Sykepleierutdanning	105	42	55,8	-7,2
Bioingeniørutdanning	30	5,5	13,5	- 11
AIO	24	16	15	7

*ABIOK inkluderer barnesykepleie og kreftsykepleie, i tillegg til AIO (anestesisykepleie, intensivsykepleie og operasjonssykepleie). Det gjøres oppmerksom på at det ikke ble tatt opp studenter på kreftsykepleie høsten 2009.

Avvik mellom aktivitetskrav og forventet produksjon er økende for 2009/2010. Dette skyldes hovedsakelig at høgskolen har fått høyere aktivitetskrav etter tildelingen av nye studieplasser på sykepleierutdanningen i revidert budsjett 2009, og at høgskolen ikke tok opp studenter på kreftsykepleie høsten 2009. Avviket er fortsatt høyt på bioingeniørutdanningen, og årsaken er lave opptakstall i forutgående år. Høgskolen vil i innværende år arbeide målrettet med å redusere disse avvikene.

Utvikling i studiepoengproduksjon

Endring i studiepoengproduksjon for instituttene fra 2008 til 2009 fordeler seg slik:

Studietilbud/Institutt	2008	2009	Endring
Institutt for Biologiske fag (IBF)	84,6	104,7	20,1
Institutt for helsefag (IHF)	360,5	386,3	25,8
Institutt for internasjonal markedsføring (IIM)	332,1	383,6	51,5
Institutt for teknologi og nautikkfag (ITN)	390,1	435,6	45,5
SUM	1167,3	1310,2	142,9

Høgskolen i Ålesund har i 2009 en samlet produksjon av nye 60-studiepoengsenheter på 1310. Dette er en økning på 143 enheter i forhold til 2008. Delvis skyldes dette at videreutdanninger på helsefag, som tidligere var EFV, har blitt BFV i løpet av 2009.

Samtlige institutter har likevel en positiv utvikling. For Institutt for internasjonal markedsføring skyldes dette delvis ny bachelorgrad i Handels- og Serviceledelse i Kristiansund og årsstudium i Økonomi og ledelse samme sted.

Det er en viss nedgang i nye studiepoeng per egenfinansiert student. Nedgangen fra 2008 forklares delvis ut fra at det høsten 2009 er tatt opp mange studenter på videreutdanninger som ikke produserer studiepoeng før våren 2010.

Antall uteksaminerte kandidater på utvalgte områder:

Utdanninger	DBH 2007	Resultatmål	DBH 2008	DBH 2009
Sjuepleierutdanning	111	100	76	88
Bioingeniørutdanning	22	20	27	18
Ingeniørutdanninger	65	78	72	67

I 2009 har Høgskolen i Ålesund uteksaminert flere kandidater på sykepleierutdanningen enn i 2008, og snudd en negativ utvikling det foregående året. For bioingeniørutdanningen er det motsatte tilfelle. Her var det en markant nedgang i uteksaminerte kandidater. Ingeniørutdanningen har også en liten nedgang i uteksaminerte kandidater, og samtlige utdanninger er dermed under resultatmålet.

Gjennomføring i henhold til individuell utdanningsplan

Studenter ved studier på 60 studiepoeng eller mer skal ha individuell utdanningsplan. Disse er utgangspunkt for rapportering av antall studiepoeng studentene har planlagt å fullføre (med eksamen) i løpet av et kalenderår og antall studiepoeng studentene har bestått i løpet av det samme kalenderåret. Rapporteringen er på studieprogramnivå og på tvers av årskull, det vil si studentenes planlagte/gjennomførte studiepoeng summeres uavhengig av når de startet på studiet. Data omfatter kun studenter som har inngått utdanningsplan.

Gjennomføring i henhold til individuell utdanningsplan

Studium	Planlagte studiepoeng	Gjennomførte studiepoeng	Gjennomføringsprosent
Institutt for teknologi og nautikkfag			
Ingeniørutdanninger			
Bachelor i ingeniørfag bygg	5082,5	4517,5	88,9 %
Bachelor i ingeniørfag bygg - Y-veien	1075	890	82,8 %
Bachelor i ingeniørfag data	2820	2200	78,0 %
Bachelor i ingeniørfag data Y-veien	690	515	74,6 %
Bachelor i ingeniørfag automatiseringsteknikk	3225	2675	82,9 %
Bachelor i ingeniørfag automatiseringsteknikk Y-veien	1525	1310	85,9 %
Bachelor i ingeniørfag produktutvikling og design	4360	3645	83,6 %
Bachelor i ingeniørfag produktutvikling og design y-veien	520	395	76,0 %
Bachelor i ingeniørfag produkt- og systemdesign *	525	495	94,3 %
Bachelor i ingeniørfag produkt- og systemdesign y-veien *	115	80	69,6 %
Bachelor i ingeniørfag skipsdesign *	195	190	97,4 %
Bachelor i ingeniørfag skipsdesign y-veien *	70	70	100,0 %
Høgskolekandidat ingeniørfag bygg	420	355	84,5 %
Høgskolekandidat ingeniørfag maskin	115	95	82,6 %
Sum ingeniørutdanning	20737,5	17432,5	84,1 %
Master Produkt og systemdesign - disiplinbasert	1565	1407,5	89,9 %
Mastergrad produkt og systemdesign - erfaringsbasert	150	147,5	98,3 %
Bachelor i nautikk	6208,5	5229,5	84,2 %
Bachelor i nautikk Y-veien	395	375	94,9 %
Bachelor i shipping og logistikk	2439,5	1995	81,8 %
Årsstudium Shipping og økonomi	507,5	320	63,1 %
Gjennomføring Institutt for teknologi og nautikkfag	32003	26907	84,1 %
Institutt for biologiske fag			
Bachelor i marin biologi og foredling	550	447,5	81,4 %
Bachelor i havbruk	555	480	86,5 %
Bachelor i matteknologi	705	670	95,0 %
marin bioteknologi	867,5	792,5	91,4 %
Bachelor i bioingeniør	4050	3605	89,0 %
Årsstudium i Biologi med kjemi	580	560	96,6 %
Gjennomføring Institutt for biologiske fag	7307,5	6555	89,7 %
Institutt for helsefag			
bachelor i sjukepleie	24017,5	18911,5	78,7 %
Gjennomføring Institutt for helsefag	24017,5	18911,5	78,7 %
Institutt for internasjonal markedsføring			
Bachelor i eksportmarkedsføring	5248,5	4323,5	82,4 %
Bachelor i handels- og serviceledelse	3125,5	2615,5	83,7 %
Bachelor i innovasjonsledelse og entreprenørskap	3402	2809,5	82,6 %
Bachelor i økonomi og administrasjon	6993	5968	85,3 %
Bachelor i internasjonal logistikk	1578,5	973,5	61,7 %
Bachelor i handels- og serviceledelse - Kristiansund *	367,5	277,5	75,5 %
Årsstudium i økonomi og ledelse	1900	1592,5	83,8 %
Årsstudium i økonomi og ledelse - Kristiansund *	352,5	255	72,3 %
Gjennomføring Institutt for internasjonal markedsføring	22967,5	18815	81,9 %
Gjennomføring Høgskolen i Ålesund	86295,5	71188,5	82,5 %
<i>* Studiene startet første gang høsten 2009 og inneholder data bare for ett semester</i>			

Høgskolen i Ålesund hadde et snitt på 82,5 % gjennomføring i forhold til avtalt utdanningsplan i 2009. Dette var en nedgang på 0,7 % fra 2008.

Fullføring på utvalgte utdanninger

Tabell under viser fullføring på utvalgte utdanninger i hele 2009:

Studium	Fullføring		Forkunnskaper		
	Antall tatt opp som skulle ha fullført i 2009 i henhold til normert tid	Antall som faktisk fullførte på normert tid	Karakter (medianen) for primærvitnemål og forbedret vitnemål for studenter som er tatt opp til studiet og som i 2009 skulle ha fullført studiet på normert tid	Gjennomsnitt antall fordypningspoeng og gjennomsnittlig antall realfagspoeng for studenter som er tatt opp til studiet og som i 2009 skulle ha fullført studiet på normert tid.	
				Fordypningspoeng	Realfagspoeng
Ingeniørutd	105	60	38,3	1,43	1,56
Sykepleierutd	129	56	37,4	1,11	0,55
Sum	234	116			

Sykepleierutdanningen har hatt et bekymringsverdig fall i gjennomstrømming, fra 53 % i 2008 til 43,4 % i 2009. Dette er langt under høgskolens målsetning om 80 % gjennomstrømming i forhold til normert tid.

Ingeniørutdanningen fortsetter en positiv trend fra 2008 og styrker gjennomstrømmingen ytterligere, fra 52 % til 57 % i 2009. Her er det også en signifikant økning i gjennomsnittlig antall fordypningspoeng og realfagspoeng. Dette er også tendensen for sykepleierutdanningen, men i svakere grad enn for ingeniørutdanningen.

Karakterer

Oversikten over karakterbruk ved Høgskolen i Ålesund viser en normalfordelingskurve der karakteren C forekommer hyppigst. Det ble gitt noe flere E og F enn A. Fordelingen er tilnærmet lik slik den var i 2008. Karakteruttrykket bestått/ikke bestått brukes i hovedsak ved helsefagene.

Hvilke områder er utfordringene knyttet til oppfyllelse av virksomhetsmål 1.2 størst?

Studentgjennomstrømmingen på sykepleierstudiet fortsetter en negativ tendens som først ble sett i rapportåret 2008. Her må høgskolen gjennomføre en analyse, og ut fra den sette i verk tiltak som inkluderer tiltak for å bedre rekrutteringen.

Når man sammenligner produksjonstallene med aktivitetskravene for sykepleierutdanningen, bioingeniørutdanningen og ABIOK-utdanningene, er det til dels vesentlige avvik.

Andelen studenter som fullfører BVF-studier på normert tid, er samlet sett synkende og godt under resultatmålet på 70 %. Sett i sammenheng med utviklingen på sykepleierutdanningen gir det grunn til å følge situasjonen nøye. Det er i 2010 planlagt å gjennomføre en studenttilfredshetsundersøkelse som kan tenkes å gi pekere i retning av relevante tiltak for å bedre gjennomstrømmingen og øke antall studenter som fullfører på normert tid.

Virksomhetsmål 1.3 (KD)		Høgskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet				
		Resultat				Resultatmål
Styringsparameter		2006	2007	2008	2009	2009
KD	Antall utvekslingsstudenter (ut/ innreisende)	50	28	66	29	70
KD	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	0	0	1	1	2
KD	Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader)	0	0	0	0	0
HiÅ	Antall studenter (utenom utveksling) rekruttert fra andre land	56	58	62	90	60

Institusjonens internasjonale utdanningssamarbeid

Høgskolen i Ålesund har en rekke avtaler om utveksling av studenter og ansatte, som utgjør hovedtyngden av det internasjonale utdanningssamarbeidet.

Høgskolens økonomisk-administrative studier har tradisjonelt hatt størst studentutveksling. I forbindelse med omlegging av disse studiene, ble det i 2008 tilrettelagt for utveksling både i vårsemesteret (etter gammel modell) og i høstsemesteret (etter ny modell). Dette er hovedårsaken til at tallene for studentutveksling er betraktelig lavere i 2009 enn i 2008.

Rekrutteringen av utenlandske studenter (utenom utveksling) er betydelig høyere i 2009 enn i 2008, og stadfester en langvarig positiv utvikling på dette området.

I 2009 hadde høgskolen én vitenskaplig ansatt på lærerutveksling i utlandet (ERASMUS ansattmobilitet) og én innreisende fra en svensk partnerinstitusjon gjennom Nordplus-programmet.

Samarbeid med SIU og andre norske institusjoner

Høgskolen har et godt samarbeid med SIU, spesielt når det gjelder programmene Erasmus, Kvoteprogrammet og Nordplus (nasjonalt). Høgskolen deltar også i nettverk med andre norske institusjoner, spesielt Midt-Norsk nettverk og Vest-Norsk nettverk. Høgskolen har i lang tid hatt en tett dialog med Høgskolen i Molde, Høgskulen i Volda, Høgskulen i Sogn og Fjordane i spørsmål om internasjonalisering.

Engelskspråklige tilbud

Høgskolen har engelskspråklig undervisning i det tredje studieåret av bachelorgradsstudiene i Eksportmarkedsføring og Økonomi og administrasjon. Mastergradsstudiet i ingeniørfag Produkt- og systemdesign (som bygger på bachelorgrad i ingeniørfag) undervises utelukkende på engelsk.

Fra studieåret 2010-2011 skal hvert bachelorgradsstudium ha et opplegg for ett semester (30 studiepoeng) på engelsk, som skal kunne tilbys innreisende studenter. Dette kan være fag, prosjektoppgaver, studiepoenggivende praksis eller liknende.

Hvilke områder er utfordringene knyttet til oppfyllelse av virksomhetsmål 1.3 størst?

Det er fortsatt et begrenset antall innreisende og utreisende utvekslingsstudenter. Det er grunn til å tro at antall innreisende studenter har potensial for å øke ved at flere fag tilbys på engelsk. Når det gjelder utreisende studenter, er det en utfordring at mange av våre studenter er lokale og svært etablerte i nærområdet.

Det er fortsatt store utfordringer når det gjelder utveksling av ansatte, men ved rapporteringstidspunktet er det positive signaler fra fagmiljøene om aktivitetsøkning i 2010.

Virksomhetsmål 1.4 (HiÅ)		HiÅ skal være ledende maritim utdanningsinstitusjon i Norge				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2006	2007	2008	2009	2009
HiÅ	Antall kandidater på maritim utdanning		36*	42*	15	21
HiÅ	Antall kursstudenter maritime kurs		717	776	733	830
HiÅ	Antall spesialtilbud i simulator i ordinære maritime studieprogram		4	4	5	4

*Omfatter også to studieprogram i Tanzania, NORAD-finansiering

Antall kandidater på maritim utdanning har sunket betydelig sammenlignet med tidligere år. Dette skyldes primært avslutningen av to studieprogram i Tanzania, der det i 2008 ble uteksaminert 15 kandidater. Det er likevel en nedgang lokalt i Ålesund, noe som skyldes opptakstall i tidligere år. Det antas at det her vil skje en bedring fra 2011 på grunn av bedre rekruttering fra og med kull 2008.

Høgskolen i Ålesund har fått en økning i antall spesialtilbud i simulator. Derimot er antall kursstudenter på maritime kurs redusert sammenlignet med 2008, og tallet er lavere enn resultatmålet.

Kvalitative styringsparametere sektormål 1

Institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil

Høgskolens strategiplan for 2005-2009 hadde et mål om å utvikle fire mastergrader alene eller i samarbeid i løpet av planperioden. Høgskolen hadde i løpet av 2009 akkreditering for to mastergradsstudier innenfor ingeniørfag: a) produkt- og systemdesign, og b) skipsdesign. Begge studiene er både erfaringsbaserte og disiplinbaserte. I tillegg samarbeider høgskolen med Høgskulen i Volda om et mastergradsstudium innenfor helse- og sosialfag.

Til tross for svake opptakstall ved de biologiske studiene de siste årene, har høgskolen valgt å videreføre disse.

Vurdering av kvalitetssikringssystemet

Høgskolen i Ålesund reviderer nå kvalitetssikringssystemet for å oppdatere det i tråd med de nye retningslinjene gitt av NOKUT i 2009. Det er gjennomført møter med brukerne av systemet, og studentene har vært sentrale i dette arbeidet.

Det er blitt avdekket forbedringspotensial når det gjelder selve systemhåndboken og i forhold til rutiner. Spesielt har man sett nærmere på om studentevalueringer kan gjøres på en bedre måte. Det er behov for en bedre avviksrapporing, og det er blitt arbeidet med å få dette på plass. Målene i kvalitetssikringssystemet er forankret i høgskolens strategiplan. Disse blir i første halvdel av 2010 revidert i samsvar med strategiplan for 2010-2011.

Styrets behandling av høgskolens kvalitetsrapport for 2007-2008 medførte at det ble gjennomført undersøkelser av gjennomstrømming og frafall. Rapportene ble et viktig bakgrunnsmateriale i behandlingen av kvalitetsrapporten for 2008-2009.

Som følge av frafallsundersøkelsen, vil målrettede tiltak inn mot førsteårsstudenter bli vektlagt og oppleggene rundt oppstartseminarer vil bli gjennomgått. Læringsmiljøutvalget får sammen med studentorganisasjonene en rolle i å utvikle et opplegg for veiledning av førsteårsstudenter. Arbeidet inn mot rådgivere i videregående skoler og andre sentrale aktører vil også justeres. Undersøkelsen av gjennomstrømming har resultert i at det er skissert tiltak for enkelte fag, og det er satt frister for oppfølging av dette.

Alle fagmiljø skal gjennomgås for å sikre seg at de oppfyller NOKUTs kompetansekrav. Det skal også lages en plan for pedagogisk oppgradering og gjennomføres undersøkelser både av kandidater og av studenters tilfredshet. I videreutviklingen av kvalitetssystemet skal vekten legges på forenkling, tilpasning til de enkelte studier, standardisering og at systemet i større grad skal gi mulighet for å følge fag- og studieutvikling over tid.

Høgskolen i Ålesund gjennomførte i første halvdel av 2009 et omfattende arbeid med å innføre læringsutbytte i alle studieplaner/fagplaner og fagbeskrivelser. Det er utarbeidet en veiledning for utfylling av studieplaner/fagplaner og fagbeskrivelser. Læringsutbytte er implementert i alle studier fra og med høstsemesteret 2009.

Strategisk bruk av kvalitetssikringssystemene

Kvalitetssikringssystemet legger til grunn NOKUTs krav ved etablering av nye studietilbud og ved revidering av eksisterende studietilbud.

Ingeniørutdanningene, som har vært til gjenstand for en evaluering fra NOKUT de siste par årene, er organisatorisk lagt til Institutt for teknologiske og nautiske fag (ITN). Utdanningene har opplevd oppmerksomheten fra eksterne som positivt. Nærmere utdyping av dette kommer i et senere punkt i denne delen av dokumentet.

Høgskolen har også i 2009 fortsatt oppfølgingen av NOKUTs revidering av sykepleierutdanningen. Det er arbeidet med å utvikle engelskspråklige fag, slik det ble anbefalt fra den sakkyndige komiteen.

Ansatte ved sykepleierutdanningen har gjennomført ulike prosjekter både i spesialisthelsetjenesten og i kommuner. I disse har høgskolen og praksisfeltet samarbeidet om utvikling av nye modeller for veiledning og oppfølging av studenter i praksisstudier. Som eksempel kan det trekkes fram to prosjekt ved sykehuset i Ålesund, henholdsvis ved kirurgisk og ved medisinsk avdeling. Det ene prosjektet er avsluttet, og resultatet er implementert i ordinær drift. Det er hyppig kontakt mellom praksisfeltet og høgskolen der fokus er kvalitet på praksisstudier. Dette har vært intensivt i 2009 sammenlignet med tidligere år. Det planlegges å etablere et felles fagråd for høgskolen og praksisfeltet i løpet av 2010.

I forbindelse med søknaden om etablering av mastergradsstudium i ingeniørfag i Produkt- og systemdesign, fikk høgskolen konstruktive tilbakemeldinger. På dette grunnlaget ble det arbeidet videre med å supplere søknad til NOKUT om mastergradsstudium i ingeniørfag i Skipsdesign. Søknaden fikk sitt akkrediteringsvedtak i NOKUT 2.5.2009, og ble godkjent av Kunnskapsdepartementet 6.8.2009. I akkrediteringsvedtaket bemerket NOKUT at den vitenskapelige produksjonen i all hovedsak var foretatt av én person innenfor fagområdet. Høgskolen i Ålesund har derfor søkt å øke den vitenskapelige produksjonen innenfor fagområdet hos flere ansatte. Videre har høgskolen fått flere gaveprofessorater fra næringslivet tilknyttet teknologifagene, derav ett gaveprofessorat som spesifikt er tiltenkt det omtalte fagområdet i NOKUTs akkrediteringsvedtak.

Strategi for arbeidet med internasjonalisering

Strategi for arbeidet med internasjonalisering vil ta utgangspunkt i høgskolens strategiplan 2010-2011, som ble vedtatt i februar 2010. I 2009 valgte man å utsette arbeidet med en internasjonal strategi til ny strategi for høgskolen var vedtatt. Den nye internasjonale strategien vil i større grad vil være koblet mot regionale næringsklyngers internasjonale orientering, og ta sikte på å følge og bygge opp under denne. Videre vil Stortingsmelding 14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning være et viktig fundament i utviklingen av den internasjonale strategien.

Revideringen av høgskolens beredskapsplan tar sikte på å etablere bedre og klarere rutiner ved krisesituasjoner for høgskolens studenter i utlandet og for våre utenlandske studenter i Norge.

Arbeidet med etablering av flere engelskspråklige tilbud er påbegynt. Ettersom innføring av læringsutbytte i 2009 krevde stor ressursinnsats, er dette arbeidet ikke slutført. Det er et mål at økningen i undervisning på engelsk hvor ikke-norskspråklige studenter fra flere land deltar, skal bidra til økt kulturell forståelse og bedre engelskkunnskaper blant våre norske studenter ("Internationalisation at home").

Høgskolen har utfordringer med å få faglig og administrativt personell til å gjennomføre utvekslingsopphold i utlandet og tilrettelegge for økt mottak av innreisende lærere. Det er derfor positivt at det i løpet av høsten 2009 har vært økt interesse for utreise fra høgskolens ansatte. Blant fagpersonale hos våre utenlandske partnere har vi dessuten opplevd større interesse enn tidligere for å gjennomføre utvekslingsopphold ved høgskolen.

Euraxess er tatt i bruk i rekrutteringsarbeidet av ansatte. Det er oppnevnt en kontaktperson for dette ved høgskolen. I tiden framover er det planer om å bruke Euraxess mer aktivt for stillinger der det er aktuelt å rekruttere fra utlandet.

Bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjeneste der studentene har praksis

Både Institutt for helsefag (IHF) og Institutt for biologiske fag (IBF) har fortsatt med samarbeid og tiltak som ble skissert i plandelen for 2009, i forhold til bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjeneste. Samarbeidet er helt avgjørende for å gjennomføre praksisutdanningen for sykepleiere og bioingeniører.

Høgskolen deltar i flere prosjekter som gjennomføres i samarbeid med helsetjenesten på ulike nivåer. Begge instituttene har lang tradisjon for bruk av timelærere fra praksisfeltet innenfor aktuelle emner, og bidrar også med kurs, forelesninger og veiledningsoppdrag overfor helsetjenesten. De fleste av IHFs videreutdanninger har fagråd der praksisfeltet er representert. Arbeidet med å etablere et fagråd for bachelorgradsstudiet i sykepleie er utsatt til 2010, men dialogen med de ulike partene er likevel tett.

Det har vært jevnlige dialogmøter på ledelsesnivå med instanser der høgskolen har studenter i praksisstudier. Flere FoU-prosjekter har utvikling av studentenes praksisundervisning for høgskolens helsefaglige grunnutdanninger som tema.

Institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av ingeniøruddanningen

Høgskolen i Ålesund har opplevd NOKUTs evaluering av ingeniøruddanningene som konstruktiv. Høgskolen implementerer tiltak i samsvar med høgskolens handlingsplan som ble oversendt til Kunnskapsdepartementet 30.6.2009.

Blant de kvalitetsforbedrende tiltak som er iverksatt i 2009 ønsker Høgskolen i Ålesund å trekke frem følgende:

- Tiltak for å øke rekrutteringen, særlig regional og nasjonal rekruttering, til de ulike utdanningene. Blant sentrale tiltak nevnes Karrieredagene i Møre og Romsdal, First Lego League, Båtfestivalen og juleverksted arrangert av fagmiljøet tilknyttet data og automasjon med skoleklasser som målgruppe.
- En gjennomgang av rutiner for opptak via TRES og Y-veien vil bli sluttført i 2010 etter at FS er innført som nytt studieadministrativt system.
- En undersøkelse av gjennomstrømming og frafall for å kartlegge årsaker er gjennomført. Det er foreslått en rekke tiltak for de fagene hvor utfordringene har vært størst. Dette vil bli fulgt tett opp gjennom hele 2010.
- Arbeid er initiert for få til bedre oppfølging av førsteårsstudenter, særlig i forhold til faglig progresjon og frafall.
- Et arbeid er vedtatt igangsatt for å søke å få på plass en mer pedagogisk tilrettelagt timeplan.
- Et arbeid med å gjennomgå arbeidsplansystemet med henblikk på å kunne frigjøre mer tid til faglig ledelse og FoU-arbeid er gjennomført.
- En prioritering av arbeidet med å øke andelen lærere med førstekompetanse både på kort og lang sikt har samlet medført at alle fagmiljøer på ingeniøruddanningene nå har over 20 % andel tilsatte med førstestillingskompetanse.
- En full rehabilitering av høgskolens laboratoriebygg er i gang.
- Arbeidet med å videreutvikle rutiner for oppfølging av studentevalueringer og tilbakemeldinger på eventuelle gjennomførte tiltak er igangsatt.

- Etablering av en 20 % stilling fra faglig tilsatt ved Institutt for teknologiske og nautiske fag, for å arbeide for økt internasjonalisering.
- Læringsutbytte er fullt ut implementert i alle studieplaner og fagbeskrivelser for ingeniørutdanningene fra og med kull 2009.

I plandelen i dette dokumentet vil det bli redegjort for tiltak i 2010.

Institusjonens tilrettelegging for funksjonshemmede studenter

I løpet av 2009 er følgende tilrettelegging for funksjonshemmede studenter gjennomført:

- a) montering av automatiske døråpnere på toalettdører, og
- b) installering av flere teleslynger for hørselshemmede.

Høgskolen har samlokalisert viktige studenterservicefunksjoner slik at det er lettere å nå flere funksjoner på samme sted, og i den forbindelse vil skrankefunksjonen bli tilpasset funksjonshemmede. Det er vektlagt at høgskolens hjemmeside skal synliggjøre tilretteleggingen for studenter med nedsatt funksjonsevne. I planlegging av rehabilitering av laboratoriebygget har høgskolen stilt krav til Statsbygg om universell utforming.

Risikovurdering sektormål 1 – Rapportering for 2009

Det er identifisert 10 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. Basert på kritiske suksessfaktorer er det identifisert 6 risiki (R). For nærmere omtale av disse se kapittel 3.1.1

Vurdering og prioritering av risiki i plan for 2009 – tiltak

Risiko nr	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Gjennomstrømming av studenter	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøkelse av frafall og gjennomstrømming • Spesielt rettede tiltak ved studietilbud som har størst utfordring på dette • Gode veiledningssamtaler med studentene
R 2	Svekket faglig oppfølging av studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på faglige konsekvenser ved eventuelle innsparingstiltak • Gode veiledningssamtaler med studentene
R 3	Svekket attraktivitet blant søkerne	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Gode hjemmesider • God målrettet rekruttering
R 4	Svekket omdømme	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Oppdatert beredskapsplan • Fokus på positiv omtale i media
R 5	Svekkede administrative tjenester til studentene	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering av studieadministrativt studenttorg • Tilstrekkelige ressurser
R 6	Mindre aktivt og inkluderende studentmiljø	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • Studentaktiviteter oppmuntres • Aktiviteter rundt studiestart gis prioritet

Gjennomførte tiltak 2009

R1 Gjennomstrømming av studenter

Høgskolen i Ålesund har i 2009 gjennomført både en undersøkelse av frafall og en undersøkelse av gjennomstrømming. Høgskolestyret har anbefalt at tiltak settes i gang for å følge opp første års studenter med særlig henblikk på faglig progresjon og arbeidsinnsats. Det er identifisert en rekke fag med spesielle utfordringer hvor det foreligger anbefalinger til tiltak vedrørende gjennomstrømming.

R2 Svekket faglig oppfølging av studentene

Det har i 2009 vært fokus på bruk av faglige ressurser og muligheter for omprioritering av ressurser fra undervisning til forskning. Dette har ikke berørt faglige aktiviteter i 2009, men det kan innebære en risiko på sikt. Veiledning er gjennomført i samsvar med planene.

R3 Svekket attraktivitet blant søkerne

Høgskolen i Ålesund har de siste par årene hatt en god økning i søkningen. Den samlede økningen i antallet primærsøkere har de to siste årene vært høyere enn landsgjennomsnittet. Høgskolen har drevet målrettet rekruttering i regionen og nasjonalt. Høgskolen har også hatt søkere som hovedmålgruppe på vår hjemmeside.

R4 Svekket omdømme

Høgskolen i Ålesund er inne i en oppdatering av beredskapsplanen. Et hovedpunkt som gjenstår er ivaretagelsen av internasjonale studenter og ansatte, samt høgskolens studenter og ansatte i utlandet. Høgskolen har styrket informasjonsheten med medie- og kommunikasjonskompetanse.

R5 Svekkede administrative tjenester til studentene

Høgskolen i Ålesund opprettet et studieadministrativt servicetorg i 2009. Dette styrker tjenestene som

høgskolen gir til søkere, studenter og ansatte. Økning i søkertallet og antall studenter, kombinert med sykemeldinger og utstrakt bruk av overtid, har imidlertid gjort at risikoen for svekkede administrative tjenester til studenter ikke har blitt redusert som forventet. Høgskolen har styrket bemanningen i løpet av 2009.

R6 Mindre aktivt og inkluderende studentmiljø

Høgskolen i Ålesund samarbeider tett med studentorganisasjonene i Ålesund. Aktiviteter i forbindelse med studiestart er prioritert. Det er en utfordring at Ålesund står uten studenthus, og høgskolen er i nær dialog med samskipnaden om dette. Risikoen ansees å være på samme nivå ved utgangen av 2009 som ved inngangen til året.

2.2 FORSKNING OG UTVIKLING

SEKTORMÅL 2: *Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.*

Virksomhetsmål 2.1 (KD)		De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2006	2007	2008	2009	2009
KD	Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	0,08	0,12	0,13	0,17	0,16
KD	NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	33.787	31.284	22.154	17.628	35.000
KD	EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	1.410	2.186	64	4.318	3.000

Nedgangen i NFR-tildeling pr undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling kan ha sammenheng med vekst i studenttallet som fordrer mer av personalressursen brukt mot undervisning. Det blir mindre rom for å arbeide på eksternt finansierte prosjekter.

Virksomhetsmål 2.2 (KD)		Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. *				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2006	2007	2008	2009	2009
HiÅ	Gjennomsnittlig brutto/netto årsverk for stipendiater og ansatte som tar dr grad	4,50/3,25	7,25/3,06	Ingen disputas i 2008	Ingen disputas i 2009	5,00/3,00

* HiÅ har ikke forskerutdanning, jf første ledd i virksomhetsmålet

Tabell 2.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2009

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	Kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	2	2				
Økonomisk administrativ utdanning	1	0				
Teknologi	1	0	0	0	0	0
Totalt	4	2				

Tabell 2.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2009

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	Kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	10	8				
Bioingeniør	2	2				
Økonomisk administrative utdanning	1	0				
Samfunnsvitenskap	1	0				
Teknologi	2	1				
Industridesign	1	1				
Fiskerifag	2	1				
Ingeniørutdanning	0	0				
Totalt	19	13				

Tabell 2.3 Avlagte doktorgrader, hele 2009

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Totalt	0	0	0	0	0	0

Høgskolen hadde i 2009 tildelt stipendiatstillinger tilsvarende 8,5 årsverk. Dette inkluderer to stillinger med halvårseffekt bevilget i regjeringens tiltakspakke i St.prp. Nr. 37 (2008-2009). Totalt årsverksforbruk var 5,0 og ubrukte midler er satt av for senere disponering. Pr 01.10.2009 var det registrert 5 ansatte i stipendiatstillinger. Det er foretatt tilsetning i ytterligere 3 stillinger i 2009, og stipendiatene vil tiltre i perioden januar – august 2010. To av disse, en innenfor bioteknologi og en innenfor optimalisering av industriell produksjon, er knyttet til regjeringens tiltakspakke hvor HiÅ fikk tildelt midler over kap. 281 til to stipendiatstillinger i MNT-fag.

Virksomhetsmål 2.3 (HiÅ)		Høgskolen i Ålesund ønsker en stor del av prosjektinntekter fra næringslivet				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2006	2007	2008	2009	2009
HiÅ	Prosjektinntekter fra privat næringsliv			5 512	2 161	

Resultatmålet som var satt opp for 2009 i forrige års plandokument er ikke sammenlignbart med regnskapstallene for 2009 m.a. fordi etterutdanning er omklassifisert fra EFV til ordinær drift.

Kvalitative styringsparametere sektormål 2

Profesjonsrettet forskning

Med profesjonsrettet forskning forstår vi forskning som kan knyttes opp mot en profesjon, enten i form av forskning på selve profesjonsutøvelsen, eller forskning som gir resultat som kan bli anvendt i utøvelsen av profesjonen.

Forskning på selve profesjonsutøvelsen skjer særlig knyttet til helsefag, sykepleie og bioingeniør. Den blir spesielt styrket gjennom PhD studier og prosjektsamarbeid med andre høgskoler. Det er et ønske om å få i gang forskning på profesjonsutøvelsen til operasjonelle ledere av maritime operasjoner. Slik forskning må knyttes opp mot annen prosjektaktivitet, mot kunnskap fra profesjonsutøverne og mot treningen som skjer i våre simulatorer. Erfaringen vår er at aktiviteten i simulatorene skaper en god

arena der Høgskolen i Ålesund kan hente inn kunnskap fra profesjonsutøverne. Slik kan vi til enhver tid være godt oppdatert på det som skjer på et område i rask utvikling.

Forskning med resultat som kan anvendes i utøvelsen av en profesjon, skjer på mange fagområder. Dette skjer både i form av oppdrag fra næringslivet og som forskning og kunnskapsutvikling innenfor høgskolens egne NFR-finansierte forskningsprosjekt. Høgskolen i Ålesund prioriterer å holde en anvendt profil på forskningen.

Styrking av nyskappingsarbeid

Styrking av nyskappingsarbeid skjer på ulike måter. Siden dette er sektormål 2, begrenses beskrivelsen til å omtale forskning som grunnlag for styrking av nyskappingsarbeid. Høgskolen i Ålesund konsentrerer seg om anvendt forskning som svarer til behov i næringsliv og helsevesen og helsesektoren i kommuner.

Høgskolen satser på oppbygging av forskningskompetansen og kapasiteten. Etablering av mastergradsstudium er avgjørende for å kunne bygge opp forskningsmiljø av god kvalitet, og vil medvirke godt til overføring av kompetanse for forskningsbasert nyskaping og endring i næringsliv og helsesektor.

Vi legger en trippel helix modell¹ for innovasjon og nyskaping til grunn for aktiviteten. For å få til rask kunnskapsflyt mellom aktørene i det regionale innovasjonssystemet, er det viktig at det bygges opp lokal forskning av god kvalitet og tilstrekkelig kapasitet. Høgskolen er medlem i regionalt partnerskap sammen med Møre og Romsdal Fylke, Møreforskning, Høgskolen i Volda og Høgskolen i Molde for å fremme innovasjon, kunnskapsutvikling og verdiskaping gjennom regional samhandling og en forsterket FoU-innsats i og for regionene.

Høgskolen har et godt samspill med sentrale aktører i maritim næringsklynge (inkludert NCE Maritime). Aktørene satser på kompetansebygging ved Høgskolen i Ålesund bl.a. ved å opprette tre gaveprofessorat som inngår som en del av Global Maritime Knowledge Hub. Rolls Royce har vedtatt å bygge sitt europeiske maritime opplæringscenter like ved Høgskolen i Ålesund.

Det arbeides på tilsvarende vis inn mot marin næringsklynge gjennom regionalt partnerskap og mot sentrale aktører innen akvakultur og marine oljer. Stipendiater har valgt tema for sitt doktorgradsarbeid som vil kunne legge grunnlag for nyskaping innen disse næringene. Høgskolen har tilsvarende samspill om forskning med sykehus og helsetjenesten i kommunene.

Følgende tiltak er utført:

- Nytt arbeidsplansystem som gir mer tid til forskning og faglig ledelse er utarbeidet.
- Høgskolestyret har gjort vedtak om oppstart av mastergradsstudium i skipsdesign høst 2010.
- Høgskolen deltar i næringslivets forsknings- og utviklingsoppgaver. Særlig gjelder dette maritim og marin næringsklynge.
  - Deltar i VRI – Møre og Romsdal med kompetansemegling. Utfører oppdrag for næringslivet.
  - Nært samarbeid med Møreforskning marin om FoU-prosjekter for næringslivet, blant annet prosjekter der kunnskap fra marin bioteknologi anvendes til å få frem ny teknologi for maritim næring
- Høgskolen har brukt forskningsprosjekter strategisk for å utvikle kompetanse, metoder og verktøy til bruk for innovasjon i næringsliv og samfunn. Kunnskapsbasert innovasjon er stikkordet.

---

¹ Trippel Helix er en modell for regionalt innovasjonsarbeid: En spiral spunnet av tre tråder, eller en propell i bevegelse, denne symboliserer at det er tre hovedaktører som forholder seg til hverandre over tid. Denne modellen på aktørdynamikk i et innovasjonssystem sier at trykk på innovasjonsaktivitetene i området fordrer effektivt samspill mellom forskningen (FoU ved høyskoler og universitet) forretningsenhetene (offentlige og private bedrifter) og forvaltningen (regionale styresmakter). Internasjonal forskning har avdekket at dette samspillet gir verdifulle læringseffekter.

- Søke Senter for Forskningsdrevet Innovasjon med Høgskolen i Ålesund som vertsinstusjon med tittel "Simulering og visualisering av komplekse operasjoner til havs" med samarbeidspartnerne NTNU-Marin teknikk, Marintek, SINTEF Fiskeri og havbruk og BI og 14 ledende bedrifter i maritim klynge.
- Delta på området avanserte marine operasjoner i Høgskolen i Molde sin SFI-søknad på fagområdet logistikk.
- Prosjektleder fra Høgskolen i Ålesund i ARENA-prosjektet Omegaland med åtte deltakende bedrifter.
- "Virtuelle Møre" er et strategisk forskningsprosjekt der målet er å skape et virtuelt Møre som en 3D virtuell informasjonsverden for forskning, opplæring, produktutvikling og samfunnsplanlegging. Har styrket HiÅ sin kunnskap og kapasitet på visualisering.
- Det strategiske høgskoleprogrammet "Integrerte Maskinerisystemer - Design, Modellering og Simulering" med målsetting å utvikle bedre og robuste designmetoder og verktøy som tillater effektiv variantdesign og innpassning av nye teknologier er inne i sitt første fulle driftsår i 2010.

Status for rekruttering på ulike fagområder

- For helsefag (sykepleie) er det god intern rekruttering til PhD stipend. I tillegg har man lyktes med å rekruttere ny førstekompetanse utenfra.
- For bioingeniørutdanningen og biologiske fag er rekrutteringen til PhD god.
- Ingeniørfagene har hatt svak intern rekruttering til PhD studier. Det skjer til en viss grad rekruttering av førstekompetanse ved nytilsetting. Det er vanskelig å finne kvalifiserte søkere på enkelte teknologiområder, men noen nye stipendiater er rekruttert.
- For maritime fag er det så godt som ingen tilgang på forskningskompetanse ved nytilsettinger. Det er vanskelig å finne folk med lektorkompetanse. Forskningskompetanse må bygges opp hos egne tilsatte. Det prioriteres ved utlysning av nye stipendiatstillinger i 2010.
- For økonomi og ledelsesfag er det relativ god tilgang på førstekompetanse ved nytilsettinger. Det er søkt om gaveprofessorat fra aktør i næringslivet.

Bedring av samarbeid med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet

Dette er gjennomført

- Publisering i poenggivende tidsskrift er økt med 37 % fra 2008.
- Forskningsgrupper med klart definerte arbeidsområder er planlagt og under etablering for noen fagområder.
- Utdanne og planlegge forskningsledelse for ulike fagområder med ansvar også for utvikling av samarbeidsrelasjoner

Risikovurdering sektormål 2 – Rapportering for 2009

Det er identifisert 6 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. Basert på kritiske suksessfaktorer er det identifisert 6 risiki (R). Nærmere omtale av disse i kapittel 3.1.2

Risikovurdering, prioritering og plan for tiltak 2009

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Manglende FoU-kapasitet. Lite publisering. Svak fagutvikling i stab.	4	3	12 ²	-Prioritere midler til kompetansebygging -Personal og kompetanseplan -Målrettet nyrekruttering med førstekompetanse
R 2.1	Lite resultat av forskningen. Lite tid til prosjektinitiering.	4	3	12	Omprioritere bruk av faglig tid
R 2.2	Begrenser evnen til forstudier og satsinger.	4	3	12	Frigjøre midler ved omprioriteringer
R 3.1	Impulser utenfra blir for svake.	4	3	12	Aktiv headhunting av talenter til ledige stillinger
R 3.2	Lite synlig forskningsmiljø.	3	3	9	Videreutvikle interne strategier
R 4	”Tilfeldig” kontaktpunkt mot finansieringskilder. Manglende forskningsledelse. Mangelfullt service- og støttesystem for forskning.	4	4	16	-Utredning for å forbedre internorganisering av FoU-virksomheten. -Utdanne forskningsledere
R 5	Er ikke premissleverandør når nye NFR-program skal utvikles. Dårlig kunnskap i NFR om HiÅ.	3	3	9	-Forskningsledere for hvert område -Styrke kontakten til NFR og NFR sin stedlige representant.
R 6	Svak eksponering mot eksterne impulser. Mangelfull evne til å hente hjem ny kunnskap	3	4	12	-Etablere interne stimulerings tiltak for utveksling og nettverksbygging

R1. Manglende FoU-kapasitet etc.

Er noe redusert ved at nye medarbeidere med førstekompetanse er ansatt innen ingeniørfag og helsefag. Egen tilsatt har hatt opprykk til professorat i markedsføring. Andel førstekompetanse økte.

- Nivå for 2009 i bruk av egne midler til doktorgradstipend blir videreført i 2010
- Publiseringen øker.

Potensial for ytterligere reduksjon av risiko ved fullføring og oppfølging personal- og kompetanseplan.

R2. Lite resultat av forskningen etc.

Grunnlaget er lagt i 2009 for å redusere risikoen ved at nytt arbeidsplansystem er utarbeidet som vil frigjøre tid til forskning og faglig ledelse.

R3. Svake impulser utenfra etc.

Risiko er ikke vesentlig redusert ennå, men intern strategi for FoU helsefag og for avanserte maritime operasjoner er utarbeidet, og under implementering. Aktiv headhunting har vi bare delvis lyktes med.

R4. Manglende forskningsledelse etc.

Utredning for internorganisering av FoU-virksomheten er fullført og klar for styrebehandling. Forskningslederskole er startet, og del 1 er fullført i 2009. Tiltakene vil redusere risiko etter hvert som ny internorganisering blir iverksatt.

R5. Er ikke premissleverandør når nye NFR-program skal utvikles etc.

Noe redusert, og ytterligere reduksjon forventes. Har god kontakt med NFR sin stedlige representant.

² Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

Er i godt inngrep når det gjelder maritim og marin, svakere inngrep for økonomi/ledelse markedsføring, og lite inngrep når det gjelder helsefag. Har fått en representant i styret for Maritim 21.

R6. Svak eksponering mot eksterne impulser etc.

Risiko vurderes uendret ettersom ingen spesielle stimuleringsiltak er gjennomført.

2.3 SAMFUNNETS BEHOV

SEKTORMÅL 3: *Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.*

Virksomhetsmål 3.1(KD)		Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2006	2007	2008	2009	2009
HiÅ	Antall kronikker eller lignende	3	4	5	3	7
HiÅ	Artikler/publiseringer i fagpresse	7	15	16	35*	20
HiÅ	Foredrag, fagmesser og konferanser**	9	13	45	17	45
HiÅ	Medieoppslag i Meltwater	132	137	309	200	350

*Inkluderer 19 artikler som gir publiseringspoeng

**Til og med 2009 omfatter parameteret kun foredrag

Virksomhetsmål 3.2(KD)		Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2006	2007	2008	2009	2009
KD	Omfang av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	18.927	25.759	27.644	6.892	12.000
KD	Mottatte foretningsideer	1	0	6	18	12
KD	Mottatte foretningsideer som har resultert i opprettelse av selskap	1	0	2	4	3
HiÅ	Antall studenter deltatt i nasjonale og internasjonale nyskappingskonkurranser			18	24	24
HiÅ	Omfang av etterutdanning (inntekt i MNOK)				7.591	14.000

HiÅ har fra og med 2009 har omklassifisert EFV som følge av retningslinjer gitt i rundskriv F-20-07. Tallene for 2009 i raden "Omfang av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet" er ikke direkte sammenlignbare med tallene for 2008 og tidligere. Eksternfinansiert kursvirksomhet i 2009 på 7,6 mill NOK (se siste raden i tabellen) er omklassifisert til ordinær drift. Den vil da være å anse som en merinntekt mot tilsvarende merutgift over KD sin ordinære bevilgning.

Videreutdanningene Kreftsykepleie og Helsesøsterutdanning er omgjort fra betalingsstudium til BFV etter studieplassestildeling i RNB 2009. Dette utgjør 2 mill NOK.

De mottatte foretningsideene fordeler seg med 13 fra studentbedriftene og 5 ideer fra andre studenter. Tre studentbedrifter deltok i NM og vant fire av syv førstepriser. En av disse studentbedriftene deltok i EM og fikk andrepriis. Tre studentbedrifter deltok i Venture Cup arrangert ved NTNU.

Virksomhetsmål 3.3 (HiÅ)		HiÅ skal gjøre virksomheten tilgjengelig for alle			
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål
		2007	2008	2009	2009
HiÅ	Antall etterutdanningstilbud			14	15

Kvalitativ vurdering sektormål 3

Innovasjon skal bli en del av virksomheten ved HiÅ

- HiÅ gir studentene på utvalgte studier mulighet til å utvikle egen kompetanse til å skape sin egen virksomhet ved å bruke studentbedrift som et sentralt pedagogisk virkemiddel. Studentbedrift er del av bachelorstudium Produktutvikling og design (ingeniør) og Innovasjonsledelse og entreprenørskap (øk/adm). Dette har vært svært vellykket. Nøkkelfaktorer er svært dyktige og engasjerte medarbeidere, en vellykket mentorordning i samarbeid med næringslivet og motiverte studenter som yter stor innsats.
- "Utprøving av "tverrfaglige" studentbedrifter er gjennomført med vellykket resultat.

Tilrettelegging for god tilgjengelighet for allmennhet og samfunn av forskning og annen faglig aktivitet

- Etablere oversikt over prosjekter på hjemmesiden med kort info om hvert prosjekt. Dette er ikke fullført.
- Publisere resultat i åpne kanaler. Det er ikke arbeidet systematisk med å legge til rette for dette i 2009.
- Nye kurs er etablert innen områdene plan og kart, vann og avløp, simulering og visualisering, produkt og systemdesign.

Arbeid med å øke volum på BOA

- Øke forskningskapasiteten. Målet er ikke nådd. Årsak er forsinkelser i PhD-løp og vansker med å rekruttere nye personer med førstekompetanse til teknologifag og maritime fag.

Policy for å utvikle immaterielle rettigheter og forbedret håndtering av dette

- Utvikle og få styrebehandlet egne retningslinjer for immaterielle rettigheter. Målet er ikke nådd.
- Planlegge og etablere administrativ kapasitet til å håndtere slike spørsmål. Utredning er fullført, og ligger klar for styrebehandling.

Risikovurdering sektormål 3 – Rapportering for 2009

Det er identifisert 4 kritiske suksessfaktorer (KSF) med under punkter for å nå målene. Basert på kritiske suksessfaktorer er det identifisert 5 risiki med underpunkter(R). Nærmere omtale av disse i kapittel 3.1.3.

Risikovurdering sektormål 3 – Rapportering for 2009

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Reduserte inntekter Lavt renommé	4	3	12	Prioritere midler til kompetansebygging Personal og kompetanseplan Måltrettet nyrekruttering med førstekompetanse
R 2	Avlysning av kurs Dårlig utnyttelse av markedspotensialet Mangelfull relevans	4	2	8	Omprioritere bruk av faglig tid Rekruttere nye med rett realkompetanse
R 3.1	Tap av renommé	4	3	12	Backup til sentral kompetanse
R 3.2	Tap av renommé.	4	3	12	Ha kompetente medarbeidere i adekvat organisering for praktisk oppfølging
R 4	Ineffektiv gjennomføring	3	3	9	Tydelig organisering og klare, gode rutiner Utdanne forskningsledere
R 5.1	Nødvendig prosjektstyringsdata er ikke tilgjengelig	3	3	9	Tydelig krav og spesifikasjoner til leveransene mellom prosjekt og økonomiseksjonen
R 5.2	Lite effektiv prosjektledelse	3	3	9	Etablere interne stimuleringstiltak for utveksling og nettverksbygging

Konsekvens (maks 5) x Sannsynlighet (maks 5) = Risiko

R1 Reduserte inntekter. Lavt renommé

Risikoen totalt er noe redusert, men det er store variasjoner internt mellom ulike fagmiljø.

- Nivå for 2009 i bruk av egne midler til doktorgradstipend blir videreført i 2010 (i stor grad rettet mot helsefag)
- Interne opprykk til førsteamanuensis og professor
- Potensial for ytterligere reduksjon av risiko ved fullføring og oppfølging av personal- og kompetanseplan som er i arbeid og ved å få bedre respons på utlysning av førstestillinger innen teknologifag og maritime fag.

R2 Dårlig utnyttelse av markedspotensialet og R3 Tap av renommé

Risikoen noe redusert ved at poolen av realkompetente folk inn mot maritime kurs er styrket.

Apparatet for administrativ oppfølging er styrket.

R4. Ineffektiv gjennomføring

Noe redusert ved at nytt BOA-reglement ble vedtatt i 2009, og at tilhørende rutiner for prosjektetablering og oppfølging ble utarbeidet.

R5.1 Nødvendig prosjektstyringsdata er ikke tilgjengelig

Noe redusert av samme grunn som R4, og forum er etablert for drøfting av m.a. slike saker

R5.2 Lite effektiv prosjektledelse

Ikke effektuert

2.4 PERSONAL OG ØKONOMIFORVALTNING M.M.

SEKTORMÅL 4: *Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivare tatt innenfor rammen av disponible ressurser.*

Virksomhetsmål 4.1(KD)		Høyskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.				
		Resultat				Resultatmål
Styringsparameter		2006	2007	2008	2009	2009
KD	Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenheter	138	145	151	147	143
KD	Driftsutgifter per publikasjonspoeng	20 446	14 238	13 371	10 634	11 200
KD	Forholdet mellom vitenskapelige og administrative ansatte *	2,85	2,80	3,02	2,78	2,71

*I andelen administrative stillinger inngår instituttledere og prosjektledere

Høgskolen har en utvikling i driftsutgiftene som ikke avviker i særlig grad i forhold til lønns- og prisvekst. Avlagte 60 studiepoengsenheter hadde en reduksjon på 19,4 fra 2007 til 2008, og en økning på 143 fra 2008 til 2009. Dette gjør at driftsutgifter per avlagte 60 studiepoengsenheter har hatt en forholdsvis stor økning frem til og med 2008, før den blir redusert til kroner 142.365 i 2009. Høgskolen forventer at driftsutgifter per avlagte 60 studiepoengsenheter vil stabilisere seg på det nivået i de kommende år.

Det var en marginal økning av publikasjonspoeng fra 12,1 i 2007 til 13,2 i 2008. Høgskolen har prioritert dette området, og det har resultert i en økning til 18,1 publikasjonspoeng i 2009. Dette gir en driftsutgift på 10,6 millioner kroner pr publikasjonspoeng. Høgskolen forventer at det vil stabilisere seg på det nivået i de kommende år

I perioden 2006 – 2009 har Høgskolen i Ålesund hatt mellom 2,78 – 3,02 årsverk i vitenskapelige stillinger for hvert administrativt årsverk. Snittet blant 22 statlige høyskoler har for samme periode vært mellom 2,3 og 2,4 årsverk. Målsettingen om å bedre den administrative kapasiteten ved å redusere forholdstallet til 2,71 ble ikke nådd i 2009, men det er foretatt en styrking innenfor personal- og økonomiområdet ved etablering av egne seksjoner for hvert område og tilsetting av økonomisjef. Det er i tillegg foretatt en styrking av informasjons- og markedsføringsenheten og en mindre justering i studieadministrasjonen.

Virksomhetsmål 4.2(KD)		Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv				
Styringsparameter		Resultat pr.01.10.				Resultatmål
		2006	2007	2008	2009	2009
KD	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	0,23	0,31	0,33	0,34	0,35
KD	Andel kvinner, totalt:	0,46	0,46	0,45	0,45	0,31
	Etter stillingskategori:					
	- fagstillinger	0,44	0,44	0,42	0,40	
	- førstestillinger	0,13	0,28	0,25	0,21	
	- mellomledere	0,57	0,29	0,43	0,38	
	- støttestillinger	0,36	0,41	0,35	0,37	
	- drift/vedlikeholdsstillinger	-	-	-	-	
	- administrative stillinger	0,65	0,62	0,68	0,64	
HiÅ	Andel førstestillinger i fagmiljøene:					
	- Helsefag		0,26	0,21	0,19	0,26
	- Bioingeniør		-	0,20	0,20	0,40
	- Ingeniør		0,23	0,29	0,35	0,32
	- Maritim		0,57	0,56	0,51	0,56
	- Økonomisk/administrative fag		0,77	0,74	0,72	0,70
	- Biologiske utdanninger		0,27	0,27	0,33	0,24

Høgskolen har i flere år satset tungt for å øke andelen ansatte med førstekompetanse. Målsettingen om en andel på 0,35 for 2009 ble nesten nådd. Tabellen viser andel førstekompetanse i de forskjellige fagmiljøene. Resultatmålene er nådd for de fleste fagmiljøene, men Helsefag lå lavere enn planlagt pr 1.10.2009. Pr 31.12 var 10 ansatte ved Institutt for Helsefag i doktorgradsløp og 19 totalt ved HiÅ. Høgskolen rekrutterer i større grad enn tidligere ansatte med førstekompetanse. Det er en betydelig interesse blant ansatte for å ta doktorgrad. Den største utfordringen knyttet til dette har vært å sørge for tilstrekkelig frikjøp for ansatte som ikke er tilsatt i stipendiatstilling. I perioder har det vært nødvendig å utsette doktorgradsløp på grunn av manglende kapasitet i grunnutdanningene. En annen utfordring er en betydelig økning i lønnskostnadene etter hvert som andelen ansatte i førstestillinger øker.

Andelen kvinner ved HiÅ er forholdsvis stabil. Vi har ikke nådd målet om å øke andelen kvinner i førstestillinger til 0,31 i 2009, men har i stedet fått en nedgang på grunn av ikke planlagt avgang. Høgskolen har, som nevnt, 19 ansatte i doktorgradsløp, hvorav 13 er kvinner. Med bakgrunn i dette forventer vi på sikt en bedring i balansen. Kvinneandelen blant mellomledere gikk ned i løpet av 2009. Dette omfatter imidlertid kun 8 stillinger, og små endringer gir store prosentvise utslag. Det er fortsatt store forskjeller i fordelingen mellom kvinner og menn innenfor de forskjellige fagmiljøene. Høgskolen har ikke iverksatt spesielle tiltak for å endre dette utover å anmode det underrepresenterte kjønn om å søke på ledige stillinger.

Antall tilsatte som deltar på mastergrad- eller dr. gradsprogrammer		Antall med opprykk i undervisnings- og forskerstillinger i 2009			
Mastergrad	Dr. grad	Høgskolelektor	Førstelektor	Førsteamanuensis	Professor
2	19	4	0	0	1

Antall tilsatte i faglige stillinger som deltar i mastergradsprogram er synkende. Høgskolen fokuserer nå på doktorgradsløp. Så langt som mulig er det lagt til rette for at ansatte kan kvalifisere seg til professor.

I forbindelse med lokale forhandlinger er det dokumentert at gjennomsnittslønnen til kvinner generelt er lavere enn for menn. Det var planlagt å arbeide videre med dette i 2009 for å klargjøre om disse

forskjellene kan forsvares med bakgrunn i alder, markedskrefter og lignende. Siden det ikke ble avsatt midler til lokale 2.3.3-forhandlinger i 2009, ble videre arbeid med denne problemstillingen nedprioritert av kapasitetsmessige grunner.

Virksomhetsmål 4.3(KD)		Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God internkontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer				
		Styringsparameter				Resultat
		2006	2007	2008	2009	2009
KD	Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,18	1,29	1,62	2,02	1,50
KD	Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)	1,620	1,044	7,512	3,684	-211
HiÅ	Resultat EFV (mill kr)	1,168	1,238	3,517	-1,900	500
HiÅ	Ubrukte midler ved enhetene			4,432	8,432	
	Avsetninger (25 %)	2,000	2,323	3,557	4,423	
	Fri virksomhetskapital	2,018	2,829	3,922	2,022	
	Sum 10 % av tilskudd fra KD	6,095	7,646	11,911	14,877	11,200

Høgskolen har hatt en gradvis økning av likviditetsgraden fra 1,18 i 2006 til 2,02 i 2009, noe vi må si oss fornøyd med. Høgskolen har som ambisjon å opprettholde en likviditetsgrad på 2.

Høgskolens vurdering for 2009 var at den økonomiske situasjonen var så stram at vi antok at høgskolen så seg nødt til å benytte tidligere avsetninger for å ha en akseptabel drift. Imidlertid har høgskolen hatt en større økning i avsetningene mot departementet enn forventet, først og fremst ut fra et forsiktighetshensyn. I tillegg har blant annet det lave lønnsoppgjøret gitt høgskolen mulighet til å fristille disse midlene til andre kritiske formål.

Høgskolen er avhengig av å ha avsetninger for å sikre økonomisk handlefrihet. Denne avsetningen bør etter høgskolens vurdering tilsvare omlag 10 % av tilskuddet fra KD. Forutsatt at høgskolen i en kritisk situasjon kan omprioritere deler av strategiske avsetninger - tilsvarende 25 % - gir dette en økonomisk handlefrihet på 8,9 % av bevilgningen for 2009.

Kvalitative styringsparametere sektormål 4

Strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering

Høgskolen har gjennom budsjettbehandlingen for 2009 og videre i 2010 hatt fokus på å prioritere å avsette midler i en strategisk pott som disponeres av høgskolestyret. I tillegg er det lagt til rette for at 5 % av overhead på eksterntfinansiert kursvirksomhet skal tilfalle høgskolestyrets strategipott. Tilsvarende skal 25 % av overskudd ved avslutning av et BOA prosjekt også tilfalle strategipotten. Se ellers omtale under kapittel 3.2, avsnitt for strategiske midler og reserver. Styret har prioritert å videreføre satsingen på frikjøp av ansatte for å gjennomføre doktorgradsløp.

Innspill til strategiske tiltak samordnes av høgskoledirektøren og fremmes for styret til behandling i egen sak.

Organisasjon og administrasjon i forhold til strategiske faglige prioriteringer

HiÅ har hatt en betydelig aktivitetsøkning de siste årene. Avlagte 60-studiepoengsenheter har økt fra 1167,3 i 2008 til 1310,1 i 2009. Dette gir en økning på 143 enheter. Dette gjenspeiles ved at flere ansatte gir uttrykk for en opplevelse av økt arbeidspress, både i faglige og administrative stillinger. Styrkingen av administrasjonen har ikke holdt tritt med denne veksten. Dette har ført til at

administrasjonen på flere områder har manglet kapasitet til å støtte de faglige ambisjonene og styrets strategiske prioriteringer. Et av tiltakene for å bedre denne situasjonen er administrasjonsprosjektet, som blant annet skal bidra til bedre arbeidsflyt, klargjøring av roller og effektivisering.

Rekrutteringssituasjonen for vitenskapelig personell innenfor maritime og teknologiske fag har vært vanskelig i 2009. Det er få søkere til ledige stillinger innenfor disse områdene, og det har vært nødvendig å tilby relativt høy lønn for å sikre rekruttering til driftskritiske stillinger. Manglende rekruttering kan på sikt føre til problemer med gjennomføring av undervisningen og gi reduserte inntekter på eksternt finansierte kurs. Høgskolen har fortsatt en utfordring på området og vil fokusere spesielt på dette fremover. Det har også vært vanskelig å rekruttere til stipendiatstillinger innenfor teknologifag. Tiden fra vedtak om tilsetning til tiltredelse i stilling som stipendiat har økt betydelig etter innføring av krav om opptak til doktorgradsprogram før stipendiaten kan tiltre stillingen.

Styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger

Høgskolestyret blir forelagt alle saker som medfører økonomiske konsekvenser. Unntaket er rene administrative omdisponeringer av midler internt ved høgskolen, samt mindre driftsmessige utfordringer.

Oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Høgskolen har fra og med 2009 implementert nytt regelverk for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) i henhold til F-20-07. Høgskolestyret vedtok i 2009 revidert innkjøpsreglement.

Oppfølging av internkontroll

Høgskolen har i 2009 implementert bestillingsstøttesystem (BSS) og Konkurransgjennomføringsverktøy (KGV) i tråd med KD sine krav og retningslinjer for å bedre kvaliteten i anskaffelse av varer og tjenester. Dette vil bidra til bedre internkontroll, primært innenfor anskaffelser.

I tillegg til dette er det innført en rekke administrative systemer for å bedre kvaliteten på administrative tjenester. Det er også satt i gang flere prosjekter for å effektivisere og forbedre administrative prosesser.

Andre forhold

Høgskolen har liten økonomisk fleksibilitet og vil fokusere på tiltak for å sikre økt handlingsrom i form av opparbeidelse av strategiske avsetninger. Dette er nærmere omtalt under kapittel 3.1.4 og 3.2.

Høgskolen har i 2009 utarbeidet, og vedtatt, utfyllende retningslinjer til "Etiske retningslinjer for statstjenesten".

Høgskolen har aktivert åpningsbalanse for varige driftsmidler pr 1.1.2009. Det er aktivert driftsmidler til en samlet verdi av 24,51 millioner kroner.

Risikovurdering sektormål 4 – Rapportering for 2009

Det er identifisert 4 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. Basert på kritiske suksessfaktorer er det identifisert 5 risiki med underpunkter (R). Nærmere omtale av disse i kapittel 3.1.4

Vurdering av risikoer og plan for tiltak 2009

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1.1	Manglende behovsdekning. Feil bruk av ressurser. HiÅs mulighet til måloppnåelse svekkes.	5	3	15	Følge utviklingen. Kartlegge og iverksette tiltak for å øke økonomisk handlefrihet på sikt
R 1.2	Oppgaver blir ikke gjort. Unødig ressursbruk til avklaringer. Misnøye blant ansatte	3	3	9	Klargjøre roller, fullmakter og ansvar.
R 2	Oppgaver blir ikke utført, eller blir utført med for dårlig kvalitet. Ressursbruken unødig høy.	3	3	9	Prioritere kompetansebygging. Være bevisste på muligheten til å kjøpe tjenester/kompetanse ved behov. Den økonomiske situasjonen kan gjøre dette vanskelig å gjennomføre
R 3	Får ikke utført nødvendige oppgaver. Manglende leveranser, eller dårlig kvalitet på det som leveres.	3	3	9	Løpende prioritering ved behov.
R 4.1	<i>Regnskaps- og budsjettssystem (Agresso)</i> Svikt vil føre til svakere økonomistyring, økt risiko for budsjettoverskridelser etc.	4	1	4	Ekstern leverandør (UNINETT) har avtalefestet oppetid og backup-rutiner. Gitt at dette holdes anses risikoen for lav.
R. 4.2	<i>Lønnssystem (SAP)</i> Svikt kan føre til feil eller manglende lønnsutbetalinger. Problemer for ansatte.	5	1	5	Ekstern leverandør (SSØ) har avtalefestet oppetid og backup-rutiner. Gitt at dette holdes anses risikoen lav og konsekvensene moderate.
R 4.3	<i>System og rutiner</i> Manglende eller ikke-optimale system og rutiner gir økt risiko for feil eller at oppgaver ikke utføres. Ineffektiv ressursbruk og system benyttes ikke fullt ut.	3	4	12	System og rutiner skal løpende implementeres og forbedres. Løpende fokus på å etablere og videreutvikle rutiner. Innføring av BSS og KGV i tråd med KDs retningslinjer. Bedre utnyttelsesgrad i system som er tilgjengelige.
R 5	De ulike deler av organisasjonen og de ansatte kan oppleve "uforklarlige" forskjeller i hvordan saker håndteres og følges opp. Uklare kjøreregler kan gi usikre forhold for de ansatte og bidra til misforståelser og misnøye.	4	3	12	Felles opplegg (rutiner, veiledere mv) Forberedelse, iverksetting og oppfølging av HøgskoleStyre-saker. Vedtak i HS må følges opp lojalt og vi må unngå "omkamper".

R 1.1 HiÅ har ikke nødvendig økonomisk frihet for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

I 2009 har det blitt fokusert på å tilgjengeliggjøre beslutningsunderlag for de ulike organisatoriske nivå og prosjektledere. Dette er gjort ved å utarbeide og standardisere rapporter der budsjett og regnskap er koblet opp mot hverandre. Rapporteringsrutiner med prognoser og tilbakemeldinger fra budsjettenehetene og prosjektledere er innarbeidet. Risikoen vurderes til ikke å endre seg før høgsolen i 2010 går et skritt videre og analyserer de mest kritiske områdene og iverksetter nødvendige tiltak for å oppnå en økonomisk effekt.

R 1.2 Roller, fullmakter og ansvar internt i HiÅ er ikke klart definert

Risikoen er noe redusert. Delegasjonsreglementet er revidert, og rollefordeling har vært et område innen administrasjonsprosjektet. Prosjektet har hovedvekt på arbeidsflyt for å få gode rutiner med klare ansvarsforhold.

R2 HiÅ har ikke tilstrekkelig kompetanse.

Samlet sett har risikoen økt. Dette begrunnes i første rekke med en svært vanskelig rekrutteringssituasjon innenfor teknologiske og maritime fag. Det har blant annet vært satset på rekruttering fra utlandet, men responsen har ikke stått i forhold til de ressursene som har vært benyttet. Dersom ikke rekrutteringssituasjonen bedres, er det fare for at utdanningstilbud midlertidig må stanses. Gradvis økning av antall ansatte med førstekompetanse har ført til redusert risiko i forhold til oppfyllelse av krav fra NOKUT.

R3 HiÅ har ikke tilstrekkelig kapasitet

Risikoen er ikke redusert. Situasjonen så langt viser at oppgaver som er lovpålagt, samt eksterne leveranser blir levert innen gitte frister og til tilfredsstillende kvalitet. Høgsolen er her sårbar med hensyn til sykefravær. Det er liten eller ingen kapasitet til å fokusere på utvikling og tilrettelegging for å kunne løse oppgavene på en bedre måte.

R4 Systemer og rutiner fungerer ikke slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.

R4.1 Regnskaps- og budsjettssystem: Sannsynligheten for nedetid er minimal, konsekvensen dersom situasjonen skulle oppstå er så stor at vi anser det som et fortsatt viktig fokusområde i risikosammenheng.

R4.2 Risikoen anses fortsatt som minimal i forhold til kritisk nedetid på systemet. Det er satt i gang et arbeid for å få optimal bilagsflyt og klare tidsfrister for å sikre lønnsutbetaling til rett tid.

R 4.3 Innføring av BSS og KGV er blitt gjennomført i tråd med den fremdrift som det er lagt opp til gjennom Uninett. Imidlertid har dette foreløpig gitt liten eller ingen effekt for høgsolen. Høgsolen har fra og med 2009 omklassifisert sin prosjektportefølje og følger retningslinjene i rundskriv F-20-07. Det forventes en effekt i form av redusert sannsynlighet når en totalgjennomgang av BOA og eksternfinansiert kursvirksomhet er foretatt ved høgsolen våren 2010.

R5 Svikt i kommunikasjon, misforståelser og manglende oppfølging av vedtak, beslutninger og anbefalinger i organisasjonen.

Risikoen er ikke nevneverdig redusert, men det er som en oppfølging til administrasjonsprosjektet iverksatt tiltak som etablering av møteplasser (økonomiforum), arbeidet med dokumentering av rutiner, etablert interne styringsdialoger mv.

2.4.1 Rapportering om forvaltning av fullmakter

I tildelingsbrevet for 2009 gir Kunnskapsdepartementet Høgskolen i Ålesund budsjettfullmakter og fullmakt til å forvalte statens eierinteresser innenfor de generelle rammer som er nedfelt i sentralt gitte reglement, instruksjer og lovverk.

Høgskolen i Ålesund har i dag eierinteresser i fire aksjeselskaper:

Møreforskning AS ble etablert i 2008. Høgskolene i Møre og Romsdal eier 18 % hver av aksjene (til sammen 54 %), Møre og Romsdal fylke eier 36 %, mens stiftelsen Møreforskning eier 10 %. Gjennom eierskapet vil høgskolen søke å utvikle tett samarbeid mellom fagmiljøene i Møreforskning og høgskolen, for å skape mer robuste miljøer og styrke forskningen på Nordvestlandet.

Offshore Simulator Centre AS ble dannet i 2005 av Høgskolen i Ålesund (25 %), MARINTEK (25 %), Rolls Royce Marine (25 %) og Farstad Shipping (25 %). Selskapet har hatt sterk aktivitetsvekst og en sunn økonomi. Selskapet har så langt vært et viktig redskap for utviklingen av simulatoraktivitet knyttet til Høgskolen i Ålesund, og en viktig aktør i samspillet mellom næringslivet og høgskolen. Høgskolen har styreleder i selskapet.

I tillegg er høgskolen inne på eiersiden i MMU Internasjonalt Maritimt Utdanningssenter AS (33,3 %) og Høgskolesenteret i Kristiansund AS (10 %).

Høgskolen forvalter tildelte fullmakter som angitt i tildelingsbrevet for 2009. Gjennom ulike styresaker blir styret invitert til diskusjon om høgskolen sine eierinteresser i de selskapene som vi har eierandeler i.

Ledelsen for de selskapene der høgskolen er aksjonær, blir invitert til møter i høgskolestyret for å orientere om virksomheten i selskapene. En slik orientering gir styret nødvendig informasjon om virksomheten, og et grunnlag for å vurdere eierskap og eierskapsstrategi.

2.4.2 Økonomirapportering – Regnskap 2009

Regnskapet for 2009 er utarbeidet og presentert i samsvar med de gjeldende prinsipper, ref prinsippnotene og regnskapsmalen for universitet og høyskoler. Høgskolen har fra og med 2009 omklassifisert sin prosjektportefølje og følger retningslinjene i rundskriv F-20-07 ”Reglement om statlige universiteter og høyskolesters forpliktende samarbeid og erverv av aksjer”. En vesentlig endring som følge av dette, er at all eksternt finansiert kursvirksomhet er omklassifisert fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) og inngår nå som en del av det ordinære driftsbudsjettet. Avregningen av bidragsfinansiert aktivitet er omdefinert til ikke inntektsført bevilgning pr 31.12.2009. Dette får direkte innvirkning på netto avregnet resultat (2,257 millioner kroner).

Høgskolen har aktivert åpningsbalanse for varige driftsmidler pr 1.1.2009, regnskapsført i periode 200900. Det er aktivert driftsmidler til en samlet verdi av 24,51 millioner kroner. Tilsvarende er det ført 24,51 millioner kroner som forpliktelse på motsatt side i balansen. Dette er synliggjort i balanseoppstillingen ved at det er tatt inn to ekstra kolonner som viser hhv endringen i balanseposter som følge av åpningsbalansen og ny balanse pr 1.1.2009.

Bidragsfinansiert aktivitet har hatt lavere aktivitet enn forutsatt. Avsetningene har i løpet av året økt med 1,133 millioner kroner. (3,157 – 2,024 millioner kroner).

Den eksterne kursaktiviteten er redusert fra 13,5 millioner kroner i 2008 til 7,6 millioner kroner i 2009 (sammenlignbare tall). Omlag 2 millioner kroner av dette skyldes endringer i kursporteføljen på helsefag, med overgang til BFV-utdanning etter RNB 2009. Den øvrige reduksjonen (om lag 4 millioner kroner) skyldes lavere aktivitet på maritime kurs. Det er avsluttet ett mindre oppdragsprosjekt i 2009.

Avregning for bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) er på 2,257 millioner kroner. Denne fremkommer slik:

Tekst	31.12.2009	01.01.2009	31.12.2008	Endring
Avsatte midler interne beslutninger	17 690	17 008	13 886	(683)
Ubrukte midler enhetene	8 432	4 453	2 687	(3 980)
Sum Kunnskapsdepartementet	26 122	21 461	16 573	(4 663)
Utsatt virksomhet NFR	964	1 346	1 346	382
Utsatt virksomhet øvrige	-	2 024	2 024	2 024
Sum utsatt virksomhet	964	3 370	3 370	2 406
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet	27 086	24 831	19 943	(2 257)
Ikke inntektsført bevilgning KD	527	-	-	(527)
Ikke inntektsført bevilgning bidrag og gaver	3 157	-	-	(3 157)
Sum ikke inntektsført bevilgning	3 684	-	-	(3 684)

Tabellen har en kolonne for 31.12.2008 og en kolonne for 1.1.2009. Årsaken til dette er endringer i avregning som følge av omklassifisering av prosjekt. Endringen som er spesifisert og kommentert er den reelle endringen i 2009, dvs. differansen mellom 1.1.2009 og 31.12.2009.

2.4.3 Større investeringsprosjekter

Behov for nybygg

Studenttallet ved Høgskolen i Ålesund har økt med mer enn 50 % siden det nye høgskolebygget ble åpnet i 1999. Det er nå nødvendig med tilleggsarealer/nybygg for å imøtekomme økt studenttall og behovet for flere kontorplasser for ansatte.

Høgskolen har henvendt seg til Statsbygg for i samarbeid å utarbeide en behovs- og mulighetsanalyse for arealdisponering og nybygg. Vi avventer svar fra Statsbygg på henvendelsen. Alternativt vil høgskolen innhente den nødvendige kompetanse fra andre aktører i markedet. Som en del av denne analysen, ønsker høgskolen en konkret vurdering av opsjonen til å overta bygget Ålesund Kunnskapspark, som holder til vegg i vegg med høgskolebygget.

Laboratoriebygget til ingeniørutdanningen

Statsbygg har igangsatt rehabilitering av laboratoriebygget.

Romprogrammet til det nye høgskolebygget fra 1999 var opprinnelig på 9.834 kvm. Av økonomiske grunner ble rammen redusert til 7.883kvm A-areal, og med tillegg til B og C-areal kom opp i 14.188 kvm. Det var en forutsetning at eksisterende laboratoriebygg på Fogdegården skulle benyttes i fremtiden. Bygget inneholder laboratorier for ingeniørutdanningen innen Bygg, Data, Elektro og Produktutvikling og design (maskin). Det ble i brev av 20.2.1998 til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet oversendt en søknad om inventar og utstyr der også utrustning av laboratoriet på Fogdegården var med. Det ble bevilget penger til utstyr og inventar til nybygget, men ikke til eksisterende laboratoriebygg.

Det var forventning og lovnader om at rehabiliteringen av laboratoriebygget skulle starte umiddelbart etter innflytting i nybygget. Rehabiliteringen har vært delvis utredet og planlagt i flere omganger, sist med Statsbygg sin bestilling av rapport fra arkitektene Slyngstad og Aamlid høsten 2004.

Husleieavtalen med Statsbygg gikk ut 31.12.2009. Vi har inngått avtale med privat huseier om å benytte midlertidige lokaler i rehabiliteringsperioden. Intensjonen med igangsatt rehabilitering av laboratoriebygget er å inngå ny leieavtale med Statsbygg. Til rehabiliteringen benyttes vedlikeholdsmidler. Tilleggsarbeider vil medføre en forhøyet leiepris. Så langt er ikke høgskolen blitt forelagt prisoverslag eller utkast til ny leieavtale. Kostnader og søknad om husleiekompensasjon vil bli forelagt Kunnskapsdepartementet når det blir aktuelt. Dersom Statsbygg ikke kan tilby konkurransedyktige lokaler til riktig pris, vil HiÅ vurdere andre alternativer enn å inngå ny avtale med Statsbygg. Etter foreløpige planer skal bygget stå ferdig rehabilitert i slutten av 2011.

HiÅ viser ellers til møte med KD den 24.11.2009, der vi orienterte både om behovet for nybygg og om rehabilitering av laboratoriebygget.

Etter rehabilitering er det et stort behov for investeringsmidler til inventar og utstyr. Det meste av inventaret er fra slutten av 1960-tallet, og mye av laboratorieutstyret fra 60- og 70- tallet. Vi viser til høgskolens innmeldte budsjettforslag for 2011, der behovet for inventar og utstyr er budsjettert som følger (i 1000 kr):

Beskrivelse	2011
Bygglaboratoriet	4 414
Datalaboratoriet	3 153
Elektro	6 936
Produktutvikling og design	5 841
Sum	20 342

Avhengig av Statsbygg sin fremdrift og ferdigstillelse av rehabiliteringen kan noe av behovet for utstyr komme i 2012.

2.4.4 Samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon (SAK)

Høgskolen i Ålesund har i flere år samarbeidet med andre institusjoner innen norsk UH-sektor for bedre å kunne bidra for å nå sektormålene. Dette skjer med en eller flere enkeltinstitusjoner og ved deltaking i nettverk.

MøreAlliansen

Høgskolene i Møre og Romsdal (M&R) har gått sammen i et prosjekt kalt MøreAlliansen for å utrede et tettere samarbeid. Høgskolene er små til mellomstore institusjoner, som har til sammen over 6000 studenter og 600 tilsette og en faglig arbeidsdeling med lite faglig overlapping. Bakgrunnen for prosjektet er at institusjonene har flere felles utfordringer knyttet bl.a. til rekruttering av ansatte og studenter, som må håndteres annerledes enn for de store institusjonene i storbyene. Videre vurderer høgskolene at både næringslivets og offentlige sektor sine utfordringer innen forskning, utvikling og utdanning er annerledes på Nordvestlandet enn i de store sentrene. Høgskolene i M&R må i større grad rekruttere og utdanne eget fagpersonell bl.a. gjennom FoU-aktivitet i tett samarbeid med næringsliv og samfunnsliv.

Høgskolene i M&R ønsker gjennom MøreAlliansen, å videreutvikle samarbeidet i regionen, samt med universitet, høyskoler og andre institusjoner i inn- og utland med målsetning om å fremme høy og relevant kvalitet i utdanning, forskning og utvikling i og for Nordvestlandet. Et omsøkt forprosjekt skal klarlegge alternativer knyttet til satsingsområder (konsentrasjon), samarbeid, arbeidsdeling, organisering m.m. som kan styrke forskning, utvikling, kompetanseheving og forskningsbasert undervisning på Nordvestlandet, prosjektbeskrivelse følger vedlagt.

Hovedmål:

Forprosjektet har som hovedmålsetning å etablere et felles beslutningsgrunnlag vedrørende framtidig samarbeid mellom de tre høyskolene i M&R, samt vurdere vesentlige suksesskriterier inkludert finansierings- og rekrutteringsbehov og relasjoner til andre institusjoner, samfunn og næringsliv.

Delmål:

1. utrede og videreutvikle de **faglige visjonene** for et sterkere samarbeid mellom høyskolene i M&R med spesielt fokus på:
  - a. Utvikling av nye felles forsknings- og utviklingsprosjekter og undervisningssamarbeid
  - b. Fremme forslag til nye doktorgradsprogrammer
2. å gjennomføre et felles program, Forskningsledelse Nordvest del 2 (FNV2), for vitenskapelig personell for å skape en **felles faglig ledelseskultur** i og mellom institusjonene og bygge nettverk mellom nøkkelpersoner, vedlagt deltagerinfo og liste.
3. skape regional mobilisering og finne fram til gode modeller for utvidet **samarbeid med samfunn, nærings- og arbeidsliv.**

Felles stipendiatprogram innenfor helse og sosial i MøreAlliansen

Mørealliansen satsar på et felles stipendiatprogram for kompetansebygging innen helse – og sosialfag. Høyskolene i Møre og Romsdal har omfattende utdanningsaktivitet innen helse- og sosialfag med BA i sykepleie (Ålesund, Molde), vernepleie (Molde), barnevern og sosionom (Volda), videreutdanningar i helsefag (Ålesund, Molde) og MA i helse- og sosialfag (Molde og Volda) både for heiltids- og deltidsstudenter. Tross omfattende utdanningsvirksomhet spesielt på BA-nivå, er behovene for kandidatar regionalt og nasjonalt på langt nær tilfredsstillt. Samhandlingsreforma generer nye krav og behov som en må svare på i grunn-, etter- og videreutdanningar både med hensyn til kvantitet og kvalitet.

Det er store utfordringar knyttet til rekruttering av høyt kvalifisert fagpersonell og spesielt fagpersoner som aktivt kan delta i profesjons- og praksisrettet opplæring, forskning og utviklingsarbeid. På grunn av manglande veiledningskapasitet på universitetene, opplever vi at det er vanskelig å få økt kompetansen på egne ansatte.

Dette er bakgrunnen for at Mørealliansen ønsker å sette i gang et eget stipendiatprogram innen profesjonsrettet helse- og sosialforskning med stor vekt på utdanning av nøkkelfagpersonell til profesjonsutdanningene. Programmet skal omfatte minst 6 stipendiatar, minst to fra hver av høyskolene, og 3 av disse er planlagt finansiert av SAK-midler. Programmet skal ha en styringsgruppe av professorer fra hver av de tre høyskolene, og det skal ha en egen faglig leder. Om mulig skal alle stipendiatene knyttes til same universitet/doktorgradsprogram. Det langsiktige siktemålet er å utvikle doktorgradsprogram med en spesiell utviklet profil på praksisnær profesjonsrettet forskning, som en felles aktivitet for de tre høyskolene. På denne bakgrunnen søker en gjennom MøreAlliansen om 3 stipendiatstillinger som vil bli fordelt med en til hver av høyskolene til formålet beskrevet ovenfor, fra og med budsjettåret 2010.

Finansiell støtte over KDs SAK-midler for 2010

MøreAlliansen søker i henhold til finansieringsplanen i vedlagte prosjektbeskrivelse, KD om 3 mill kroner i støtte fra øremerkede SAK-midler til gjennomføring av en utredning med det mandat som fremkommer av vedlagte prosjektbeskrivelse og som er gjort nærmere rede for i møte med statsråd Tora Aasland 23.2.2010. Kostnader forbundet med felles forskningsledelseskurs for ansatte ved de tre høyskolene inngår som en kostnad i forprosjektet.”

MøreAlliansen søker vidare om 3 stipendiatstillinger fra og med 2010, fordelt med en til hver høyskole som skal inngå i et stipendiatprogram for kompetansebygging innen helse- og sosialfag

Hovedmålsetninga for forskningslederskolen er å utdanne personer og utvikle organisasjonar som kan arbeide systematisk med å skape gode forskningsmiljøer. Deltakerne utdannes i strategisk forskningsledelse og faglig ledelse. Programmet, som kalles ”Forskningsledelse Nordvest” (forkortet

FHV), er utviklet og driftet av Copenhagen Business School med lokal hjelp fra Møreforskning i tilrettelegging og gjennomføring. I 2009 er det gjennomført et program med 3 to-dagerssamlinger med 24 deltakere fra følgende institusjoner: Høgskolen i Molde, Høgskulen i Volda, Høgskolen i Ålesund, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Vestlandsforskning AS og Møreforskning/Møreforskning Molde. Erfaringene med dette programmet er gode.

I 2010 skal Forskningsledelse i Nordvest del 2 gjennomføres med deltakelse fra Høgskolen i Molde, Høgskulen i Volda, Høgskolen i Ålesund og Møreforskning/Møreforskning Molde. Det er planlagt deltakelse med ca 20 personer fra Høgskolen i Ålesund, inklusive rektor, direktør og instituttledere. Det vil bli holdt en toppledersamling for rektorer og direktører for de tre høgskolene og Møreforskning, og avslutningsvis en fellessamling for alle deltakerne fra alle fire institusjonene.

I 2010 skal det også gjennomføres et forprosjekt med målsetting å utrede samarbeid mellom høgskolene i Møre og Romsdal. Plan for prosjektet er vedlagt.

Midtnorsk Nettverk (MNN)

MNN består av Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) og Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST), Høgskolen i Molde (HSM), Høgskolen i Ålesund (HiÅ), Høgskulen i Volda (HVO) og Dronning Mauds Minne Høgskole for førskolelærerutdanning (DMMH). MNN er et organ for faglig, utdanningspolitisk og administrativ samordning og samarbeid.

Partene i nettverket har sammen og hver for seg, som sin tydelige ambisjon kontinuerlig å utvikle robuste fagmiljø for å gi utdanning og FoU på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå. Det betyr at den enkelte institusjon vil samarbeide med relevante partnere i Norge og i utlandet. Samtidig er partene enige om at de har et særlig felles ansvar for å bidra til regional utvikling i Midt-Norge, og er derfor naturlige samarbeidspartnere på konkrete utdannings- og forskningsområder. Innenfor rammen av MNN vil partene fortsette arbeidet med å identifisere områder egnet for utvikling av konkret faglig samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon. Nettverket har i første omgang *forpliktet* seg bl.a. innen helse- og sosialfaglig samarbeid, både når det gjelder forskning og undervisning.

Utvikling av en felles forskningsstrategi er i gang. Målet er å utvikle robuste forskningsgrupper på tvers av institusjonene med forskningstema relatert til Samhandlingsreformen. Med bakgrunn i et felles forskningsseminar 3. og 4. februar skal det utvikles et konkret mandat for det videre strategiarbeidet. Mandatet skal etter plan vedtas møte i MNN 19.5.2010.

Vestnorsk Nettverk

Nettverket består av består av Universitetet i Stavanger (UiS), Høgskolen Stord Haugesund (HSH), Universitetet i Bergen (UiB), Høgskolen i Bergen (HiB), Høgskulen i Sogn og Fjordane (HSF), Høgskulen i Volda (HVO), Høgskolen i Ålesund og Høgskolen i Molde (HSM). Vestnorsk nettverk er et organ for faglig, utdanningspolitisk og administrativ samordning og samarbeid. Det har fått redusert betydning etter oppretting av UH-Nett Vest. Høgskolen i Ålesund er med på to tiltak.

- Forskerutdanningen i Vestnorsk Nettverk (VNN-FU) er et fellestiltak driftet av UiB. Det er åpent for alle i Vestnorsk nettverk også etter at UH-nett Vest ble etablert. (sektormål 2)
- Teknovest er et samarbeid om markedsføring av høyere teknologiutdanninger og maritime utdanninger ved UiS, HSH, UiB, HiB, HSF, HiÅ og Sjøkrigsskolen.

Følgende tiltak videreføres eller er startet i 2009 i tillegg til nettverksamarbeid:

- HiÅ deltar i et fellesprogram med HVO og HSM for kvalifisering til førstelektor. HVO har faglig ansvar og driftsansvar for programmet (sektormål 1,2)
- Samarbeidsavtale med Veterinærhøgskolen (NVH) om overgang fra bachelorstudium i marine fag til relevante masterstudier ved NVH, og veiledning i Ålesund av masterstudenter som vil ta mastergrad i samarbeid med industri (sektormål 1,2)

- Samarbeid med HVO og HSM om videreutdanningen ”Ledelse i helse- og sosialtjenesten” som er 30 studiepoeng tilbudt på deltid over ett studieår. Det inngår som del av mastergrader ved HVO og HSM. Tilbudet blir gitt årlig, men driftsansvar og lokalitet veksler mellom de tre stedene etter en fast turnus (sektormål 1)
- Samarbeid med HSM om bachelorutdanningen ”Internasjonal logistikk”. Studiet gir en fellesgrad fra HSM og HiÅ. Det har årlig opptak med HiÅ som fast studiested. (sektormål 1)
- Samarbeid med HSM om bachelorutdanningen ”Shipping og logistikk”. Studiet gir grad fra HiÅ. HSM leverer logistikkemnene. Det har årlig opptak med HiÅ som fast studiested. (sektormål 1)
- Samarbeid med HVO om mastergradsstudiet ”Meistring og myndiggjering” der HiÅ leverer to valgfagsmoduler i helsefag på til sammen 45 studiepoeng (sektormål 1)
- Samarbeid om doktorgradsutdanning for HiÅ sine stipendiater ved NHH, NVH, NTNU, UiB, UiO, UiS. (sektormål 1,2)
- Tilsatte i førstestilling ved HiÅ har toerstilling ved UiT (Nautikk), NHH (markedsføring), NTNU (sektormål 1,2)
- Samarbeid med HiST, HiB, UiB, NTNU om nyskaping og entreprenørskap (sektormål 1,3)
- Ansatte fra UiS, HiNT, NI, MARINTEK er det engasjert i toerstillinger ved HiÅ (sektormål 1,2)
- SFI-søknad med tittel ”Simulering og visualisering av komplekse operasjoner til havs” i samarbeid med NTNU- Marinteknikk, MARINTEK, SINTEF Fiskeri og havbruk og BI. (sektormål 1,2,3)
- Deltakelse i utvalgte emne i HSM sin SFI-søknad. (sektormål 1, 2,3)
- Deltar i drøftinger med Høgskolen i Vestfold, HSH og UiT om samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon om maritim utdanning. Innstillingen ”Forslag til ny nasjonal struktur for maritim offisersutdanning” utarbeidet av arbeidsgruppe nedsatt frå MARUT ligger til grunn for drøftingene. Vi legger til grunn samarbeid om bachelorutdanningen og arbeidsdeling og konsentrasjon på etter- og videreutdanninger og forskning og utvikling. (sektormål 1,2).

2.4.5 HMS

Høgskolen i Ålesund er en IA-bedrift og har i flere år hatt et tett samarbeid med bedriftshelsetjenesten om HMS-arbeidet. I 2009 har hovedfokuset vært endring i rutinene for oppfølging av sykmeldte og etablering av gode rutiner for oppfølging av ansatte med behov for tilretteleggingstiltak. Det har vært en klar økning i behovet for tilpasning av arbeidsplasser, og HiÅ har i flere tilfelle fått innvilget tilretteleggingstilskudd fra NAV. Større tilretteleggingstiltak, for eksempel ombygginger, tar fortsatt lenger tid enn ønskelig og kan være en medvirkende årsak til sykefravær.

Høgskolen skal ha en god organisasjonskultur preget av samarbeid på tvers av ulike faglige og administrative enheter. HiÅ har faste arbeidsmiljøundersøkelser som er knyttet opp mot helseundersøkelser. Resultatene for organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø har de siste årene vært følgende:

	2007	2008	2009
Organisatorisk arbeidsmiljø	86 %	81 %	76 %
Psykososialt arbeidsmiljø	83 %	84 %	79 %

Tabellen viser hvor stor andel av de ansatte som mener det organisatoriske/psykososiale arbeidsmiljøet er godt. Det kan svares i kategoriene Godt, Noe nedsatt, Dårlig eller Ikke besvart. Høgskolen har en målsetting om minimum 80 % i kategorien Godt.

Høgskolen har de to siste årene registrert en reduksjon i tilfredsheten med arbeidsmiljøet, spesielt det organisatoriske. Det er iverksatt tiltak, eksempelvis organisasjonsprosjekt, for å finne løsninger som bidrar til at tilfredsheten med arbeidsmiljøet kommer opp på tidligere høye nivå. Arbeidsmiljøutvalget og ledelsen vil i samarbeid med bedriftshelsetjenesten vurdere nødvendige tiltak basert på resultatene av målingene fra 2009.

Høgskolen i Ålesund har hatt følgende utvikling i sykefraværet de fem siste årene:

2005	2006	2007	2008	2009
3,7 %	3,2 %	4,2 %	4,0 %	4,3 %

Sykefravær for kvinner har gått ned fra 6,3 % i 2008 til 6,2 %. For menn er det en økning fra 1,8 % i 2008 til 2,8 % i 2009. Sykefraværsprosenten for kvinner er i vesentlig grad knyttet til langtidsfravær. Den etterfølgende tabellen viser sykefravær spesifisert på stillingskategori.

Stillingskategori	Sykefravær							
	Egenmeldt				Legemeldt			
	Sykefraværsdagsverk		Sykefraværsprosent		Sykefraværsdagsverk		Sykefraværsprosent	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	64	64	0,42	0,62	380	562	2,52	5,41
Administrativt personale	20	23	0,58	0,36	20	490	0,58	7,72
Drifts- og teknisk personale/andre tilsatte	19	17	0,59	1,01	42	23	1,28	1,38
Inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (Ja/Nei)	Ja							

Høgskolen gjennomfører flere tiltak for å forebygge sykdom. Det arbeides forebyggende på flere områder i samarbeid med bedriftshelsetjenesten og høgskolen sin interne vernetjeneste. Det arrangeres blant annet flere former for organisert trim og sosiale samlinger. Når sykdom har inntruffet arbeides, det mer aktivt enn tidligere med oppfølging og tilrettelegging.

2.4.6 Brukerundersøkelser

I 2009 ble det gjennomført en spesiell kandidatundersøkelse med vekt på å kartlegge årsaker til forfall. Undersøkelsen skjedde ved telefonisk utspørring av studenter som hadde sluttet på et studium. Høgskolen i Ålesund har i sitt kvalitetssystem at det skal gjennomføres en årlig studenttilfredshetsundersøkelse og en kandidatundersøkelse tredje hvert år. Undersøkelse av studenttilfredshet ble sist gjennomført i 2007. En ordinær kandidatundersøkelse ble sist gjennomført i 2005.

Det vil bli gjennomført både en undersøkelse av studenttilfredshet og en kandidatundersøkelse i 2010.

2.4.7 IKT

Høgskolen i Ålesund er kjent med de opptrukne prinsippene for IKT-arkitektur og legger disse til grunn der det er praktisk mulig og der høgskolen selv kan påvirke.

FEIDE brukes for innlogging på de systemer der dette er mulig, for eksempel økonomisystem, fakturahåndteringssystem og saksbehandlings- og arkivsystem. Totalt abonneres det på 14 FEIDE-tjenester for ansatte og studenter. Det er lagt til rette for bruk av åpne dokumentstandarder.

Høgskolen har i liten grad tjenester som skal være tilgjengelige for allmennheten, og styrer i liten grad selv hvilke administrative elektroniske system som skal benyttes.

3 PLANER FOR 2010

Dette kapitlet viser hvilke overordnede resultatmål Høgskolen i Ålesund har satt for 2010 basert på Kunnskapsdepartementet sine Styringsparametere. Høgskolen sine detaljerte planer for 2010 er nedfelt i virksomheten sine årsplaner.

3.1 PLAN FOR VIRKSOMHETEN 2010

3.1.1 Utdanning

SEKTORMÅL 1: *Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap*

Virksomhetsmål 1.1 (KD)		Universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2011
KD	Antall kvalifiserte førstevalgsøkere per studieplass ¹	0,93	1,18	1,17	1,19	1,20
HiÅ	Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	267*	281	266	290	310
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (BFV)	740*	604	521	580	600
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (EFV)	339*	300	178	140	160

¹ Omfatter kun tall fra Nasjonalt Samordnet opptak (SO)

*Tallene er beregnet for 13 måneder (1.1.2007 til 31.1.2008). Fra 2008 er rapporteringen på 12 måneder.

Virksomhetsmål 1.2 (KD)		Universiteter og høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning				
		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
Styringsparameter		2007	2008	2009	2010	2011
KD	Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	47,5	43,6	41,7	44,0	45,0
KD	Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	15,9	16,2	18,5	18,5	18,5
KD	Gjennomføring i henhold tilt avtalte utdanningsplaner	85,2 %	83,2 %	82,5 %	85 %	86 %
HiÅ	%-andel kandidater uteksaminert på normert tid	51	52	53	57	65
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (BFV)	69	65	56	68	72
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (EFV)	90	90	91	90	90
HiÅ	%-andel hovedprosjekt/ bachelorgradsoppgaver i samarbeid med næringslivet i regionen		94*			
	-Ingeniør			82,5	90	90
	-Nautikk			60	85	85
	-Marin biol og foredl			100	75	75
	-Bioingeniør			100	70	75

*Ingeniør- og maritim utdanning

Virksomhetsmål 1.3 (KD)		Universiteter og høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet				
		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
Styringsparameter		2007	2008	2009	2010	2011
KD	Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	28	66	29	30	40
KD	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	0	0	1	2	2
KD	Antall studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Fellesgrader)	0	0	0	0	0
HiÅ	Antall studenter (utenom utveksling) rekruttert fra andre land	58	62	90	95	100

Virksomhetsmål 1.4 (HiÅ)		HiÅ skal være ledende maritim utdanningsinstitusjon i Norge				
		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
Styringsparameter		2007	2008	2009	2010	2011
HiÅ	Antall kandidater på maritim utdanning	36*	42*	15	20	25
HiÅ	Antall kursstudenter maritime kurs	717	776	737	591	650
HiÅ	Antall spesialtilbud i simulator i ordinære maritime studieprogram	4	4	5	5	5

*Omfatter også to studieprogram i Tanzania, NORAD-finansiering

Fokusområder sektormål 1

Institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil

Høgskolen i Ålesunds strategiplan 2010-2011 varsler en strategisk gjennomgang av hele studieporteføljen innen utgangen av 2011. En slik gjennomgang inkluderer vurderinger vedrørende bredde versus dybde, prioriteringer på nivå og hensynet til små og utsatte fag.

Høgskolen har hatt en rekrutteringsutfordring til marine og biologiske fag de siste årene. Dette er del av en nasjonal utfordring, men likevel vil gjennomgangen av porteføljen ha spesiell fokus på disse fagene.

Høgskolen i Ålesund vil starte arbeidet med sikte på etablering av fagråd.

Høgskolen i Ålesund vil søke NOKUT om akkreditering av nye mastergradsstudier i løpet av strategiperioden, og høgskolestyret vil gjøre en strategisk vurdering av hvilke mastergradssøknader som vil bli prioritert.

I 2010 blir det gjennomført en kandidatundersøkelse. Et sentralt mål er å frambringe ytterligere informasjon om studietilbudenes relevans.

Internt system for kvalitetssikring og hvordan dette blir brukt strategisk og videreutviklet

Høgskolen i Ålesund reviderer høgskolens kvalitetssikringssystem for å oppdatere systemet i tråd med de nye retningslinjene gitt av NOKUT i 2009. Systemhåndboken må tilpasses høgskolens nylige vedtatte strategiplan, og overgangen til et nytt studieadministrativt system medfører justering av rutiner.

Høgskolens kvalitetsrapport for 2008-2009 har vært til behandling i både studieutvalg og høgskolestyre. Sentralt i vedtaket i høgskolestyret er at det må utarbeides kompetanseplaner for de enkelte fagmiljøer, og at pedagogikk i større grad må få fokus. Det er vedtatt at prosedyrer og evalueringsprosesser bør forenkles, og at prosedyrer og rutiner bør tilpasses forskjellige typer studier. I tillegg bør tilbakemeldinger til ledelse og studenter standardiseres og forenkles, og evalueringsystemet må utformes slik at det gir mulighet til å følge fag- og studieutvikling over tid.

For å få nærmere informasjon om studenttilfredshet og studietilbudenes relevans, skal det gjennomføres både en studenttilfredshetsundersøkelse og en kandidatundersøkelse i 2010.

I løpet av 2009 ble det utarbeidet to omfattende rapporter for høgskolestyret. Frafallsundersøkelsen har resultert i vedtak i høgskolestyret om bedre oppfølging av første års studenter, særlig i forhold til faglig progresjon og arbeidsinnsats. Det ble også gitt anbefalinger knyttet til arbeidet med studie- og karriereveiledning, både internt og eksternt. Gjennomstrømmingsundersøkelsen kartla fag med spesielle utfordringer, og skisserte konkrete oppfølgingspunkter.

Høgskolen i Ålesund implementerte læringsutbytte i alle studieplaner/fagplaner og fagbeskrivelser fra og med kull 2009. Dette vil i 2010 bli tilpasset Kunnskapsdepartementets endelige vedtatte

kvalifikasjonsrammeverk. Det forventes at innovasjon og entreprenørskap får en mer sentral rolle i læringsutbyttebeskrivelsene fra og med kull 2010.

Oppfølging av NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer

Høgskolen i Ålesunds sykepleierutdanning har vært gjenstand for en revidering av akkreditering, og gjennomgås i 2010 med henblikk på læringsutbyttebeskrivelsene. I løpet av 2010 vil sykepleierutdanningen legge bedre til rette for et utvekslingssemester for innreisende utvekslingsstudenter (30 sp), hvilket var en av NOKUTs anbefalinger.

Ingeniørutdanningene, som har vært gjenstand for en evaluering fra NOKUT de siste par årene, har opplevd det eksterne fokuset som positivt. Nærmere utdyping av dette kommer i neste punkt i planen.

I forbindelse med søknaden om etablering av mastergradsstudium i ingeniørfag i Skipsdesign, fikk høgskolen konstruktive tilbakemeldinger fra NOKUT. I akkrediteringsvedtaket ble det gjort oppmerksom på at den vitenskapelige produksjonen i all hovedsak var foretatt av én person innenfor fagområdet. Høgskolen vil arbeide aktivt med å øke denne vitenskapelige produksjonen. Høgskolen fikk i 2009 flere gaveprofessorater fra næringslivet tilknyttet de maritime fagene, og ett av gaveprofessorat er tiltenkt fagområdet omtalt i NOKUTs vedtak.

Oppfølging av ingeniørevalueringen

Høgskolen i Ålesund viser til Kunnskapsdepartementets tilbakemelding av 01.10.2009 på høgskolens plan for oppfølging og rapportering i forbindelse med ingeniørevalueringen.

Planer for samarbeid eller strategier for samarbeid med andre institusjoner

Høgskolen i Ålesund deltar i Teknovest, et samarbeid mellom Høgskolen i Bergen, Sjøkrigsskolen, Høgskolen i Sogn og Fjordane, Høgskolen Stord-Haugesund, Høgskolen i Ålesund, Universitetet i Bergen og Universitetet i Stavanger om teknologiutdanninger på Vestlandet. Høgskolen i Ålesund er også med i drøftinger med Høgskolen i Vestfold, Høgskolen Stord/Haugesund og Universitetet i Tromsø om samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon innenfor maritim utdanning. Målet er å redusere sårbarheten til et relativt lite ingeniørmiljø og det vurderes også å kunne gi kvalitetsmessige gevinster for den faglige aktiviteten. Høgskolen samarbeider også med NTNU om doktorgradskandidater.

Rekruttering

Høgskolen i Ålesund har opptak til Y-veien på alle våre ingeniørutdanninger. Indikasjoner fra opptaket i 2009 tilsier en økning i antallet søkere til Y-veien i 2010. Høgskolen samarbeider med Teknovest om rekruttering. I 2010 vil høgskolen søke RENATE om midler gjennom et ENTER-prosjekt, som går på veiledningshjelp til 10. trinnet. Høgskolen har tidligere hatt spesielle tiltak for å øke jenteandelen på ingeniørutdanningene. Disse vurderes gjenopptatt i løpet av 2010. En gjennomgang av rutiner for opptak via TRES og Y-veien blir sluttført i 2010 etter at FS er innført som nytt studieadministrativt system.

Studieforutsetninger

Høgskolen i Ålesund har i løpet av 2009 gjennomført både en frafallsundersøkelse og en gjennomstrømningsundersøkelse. Resultatene er verdifulle for høgskolens forståelse av disse utfordringene, og dette vil bli fulgt tett opp i 2010. Undersøkelsene har resultert i spesiell fokus på semesterstart og første års studenter med henblikk på studieforutsetninger og studieprogresjon.

Studieinnsats

Opptaket 2009 på ingeniørutdanningene var større enn måltallet, og høgskolens hadde ventelister ved både ingeniørutdanningen i Bygg og i Produkt og systemdesign. Høgskolen forventer en økning i rekrutteringen gjennom Y-veien med den konsekvens at flere søkere kommer på venteliste. Dette kan medføre forbedret opptaks kvalitet. Høgskolen vil jobbe målrettet med å styrke informasjonen til søkere om studiene og til nye studenter gjennom et oppstartsseminar.

Gjennomstrømming

Høgskolen i Ålesund har satt i gang tiltak for studenter som har vansker med å følge normal studieprogresjon, spesielt i realfagene. Det tilbys ekstra veiledning i egne grupper av eldre

medstudenter. Høgskolen vil nedsette en arbeidsgruppe som skal utarbeide en retningslinje for rom- og timeplanlegging. Målet er mer pedagogiske timeplaner som stimulerer studentene til å legge ned en studieinnsats på minimum 40 timer per uke.

Ingeniørutdannerne kompetanse

Høgskolen i Ålesund prioriterer å ansette søkere som har førstestillingskompetanse. For å sikre en fremtidig rekrutteringsbase med tilstrekkelig formell kompetanse vil høgskolen i 2010 prioritere utlysning av nye stipendiattstillinger ved ingeniørutdanningene. Kurset ingeniørdidaktikk, utviklet av Nasjonalt råd for teknologisk utdanning, ansees som et egnet virkemiddel for å styrke den pedagogiske kompetansen. Høgskolestyret har besluttet at det skal utarbeides en plan for pedagogisk utviklingsarbeid og oppgradering av pedagogisk kompetanse hos undervisningspersonalet. Høgskolen arbeider med en omlegging av arbeidsplansystemet med målsetning om å frigjøre mer tid til faglig ledelse og FoU-virksomhet, og dette vil bli implementert i faser i 2010.

Faglig nivå og relevans

Som et ledd i videreutvikling av faglig nivå er det besluttet å rehabilitere laboratoriebygget, med oppstart sommeren 2010. Dette medfører også en satsning på ny laboratorieutrustning som vil være positivt for det faglige nivået og studietilbudenes relevans.

Relevans i utdanningen

Ingeniørutdanningene ved Høgskolen i Ålesund har godkjente overganger fra bachelorgradsstudier til mastergradsstudier ved NTNU. Kandidatene har også tilstrekkelig kompetanse for overgang til mastergradsstudier ved andre universiteter og høgskoler i Norge og utlandet. Høgskolen i Ålesund vil starte arbeidet med sikte på etablering av fagråd.

Studentenes sluttkompetanse

Høgskolestyret har besluttet at det skal gjennomføres en kandidatundersøkelse i 2010. Studentenes sluttkompetanse og utdanningens relevans er helt sentrale komponenter i en slik undersøkelse.

Internasjonalisering

Ved ingeniørutdanningene er det fra høsten 2009 av øremerket en 20 % faglig stilling til internasjonalisering. Personens hovedansvar, i samarbeid med den enkelte ingeniørutdanning, er å inngå konkrete utvekslingsavtaler med universiteter og høgskoler. Målet er både å legge bedre til rette for å motta innreisende utvekslingsstudenter og for at våre ingeniørstudenter kan ta ett semester i utlandet. Det er vedtatt at alle bachelorgradsstudier fra kull 2010 av skal ha undervisningstilbud på engelsk (30 studiepoeng), hvilket har som mål å stimulere til økt internasjonalisering.

Strategi for arbeidet med internasjonalisering og hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten og kvaliteten i utdanningen

En utarbeidelse av en strategi for arbeidet med internasjonalisering vil ta utgangspunkt i høgskolens strategiplan 2010-2011, som ble vedtatt i februar 2010. Den nye internasjonale strategien vil ha koblinger mot regionale næringsklyngers internasjonale orientering, og ta sikte på å følge og bygge opp under denne. Videre vil Stortingsmelding 14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning være et sentralt utgangspunkt.

Internasjonal aktivitet, både blant studenter og ansatte, har stor verdi. Deltakelse fra utenlandske studenter i undervisningen beriker miljøet og bidrar til økt kulturell forståelse. Det åpner for informasjonsutveksling om høyere utdanning i andre land, noe som kan motivere andre studenter til å ta et utvekslingsopphold. Utenlandske studenter har en annen faglig ballast som bidrar til å øke kvaliteten på det faglige innholdet i våre studier, blant annet gjennom samarbeid i tverrnasjonale grupper i de fag dette er aktuelt. Utenlandske studenter på campus gir studenter som ikke reiser ut, mulighet for å få innsyn i andre kulturer og synspunkter (Internationalisation at Home). Tilsvarende ser vi at studenter som har gjennomført utvekslingsopphold i utlandet kommer tilbake med en utvidet personlig og faglig ballast. Disse studentene øker motivasjonen og interessen fra andre studenter for å gjennomføre utvekslingsopphold i utlandet.

Når det gjelder utveksling av faglig og administrativt ansatte, ser vi stor nytte i at våre ansatte får treffe kolleger fra andre institusjoner og dermed økt utveksling av fagkunnskap. Dette kan gi grunnlag for et

godt fungerende samarbeid med resultat i bedre faglig kvalitet ved utveksling av studenter. God og gjensidig kunnskap om våre partnerinstitusjoners faglige styrker, muliggjør utvikling av fellesprosjekter. Det kan i sin tur føre til heving av egen institusjons fagnivå, og bidra til felles formidling. Høgskolen nå opplever en større interesse for faglig og administrativ utveksling enn i forgående år, og høgskolen forventer en økning i faglig og administrativ utveksling i 2010.

Tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne

Handlingsplanen for studenter med nedsatt funksjonsevne slutføres i 2010 og vil bli revidert årlig. I forbindelse med rehabilitering av laboratoriebygg skal universell utforming være i fokus.

Sommeren 2009 ble det gjennomført en samlokalisering av viktige studentservicefunksjoner. Med de nye lokalene er det lettere å nå flere funksjoner på samme sted. En skranke til studentservice, tilpasset funksjonshemmede studenter, vil komme på plass i løpet av første tertial 2010.

Arbeidet med å identifisere fysiske hindringer for studenter med funksjonshemming fortsetter. Utbedringer skjer i samarbeid med Statsbygg som huseier. Det er identifisert et behov for å montere flere automatiske døråpnere. Det er sentralt så tidlig som mulig å komme i kontakt med nye søkere som har behov for spesiell tilrettelegging slik at høgskolen best mulig kan legge til rette for studenten(e) før semesterstart.

Arbeidet med læringsmiljø, herunder samarbeidet med læringsmiljøutvalget og styret, og hvordan dette bygger opp under sektormålet

Høgskolestyret har vedtatt at Læringsmiljøutvalget (LMU) skal vurdere et opplegg for veiledning av første års studenter, i samarbeid med studentorganisasjonene. Dette skal ha fokus på hvordan de kan håndtere/organisere studiehverdagen sin på best mulig måte. Dette er ett av flere tiltak som høgskolen ser kan bidra til å redusere frafallet. At tiltaket rettes mot første års studenter har sammenheng med at høgskolens undersøkelser har vist at det største frafallet skjer de to første semestrene i et studieløp.

Risikovurderinger sektormål 1

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på enhetens mål er det identifisert følgende kritiske suksessfaktorer:

KSF 1: Studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet

Høgskolens studenters oppfatning av høgskolens kvalitet er en kritisk suksessfaktor som direkte påvirker høgskolens omdømme. Dersom studentene har en negativ oppfatning av høgskolens kvalitet, kan dette gi økt frafall og høyere gjennomstrømming. Dette kan også få negative konsekvenser for fremtidige søknads- og opptakstall og påvirke høgskolens økonomi.

KSF 2: Tilstrekkelig faglig oppfølging av studentene

Det er helt sentralt at studentene får god faglig oppfølging av sine faglærere. Det er viktig at veiledningssamtalene blir utnyttet på en god måte. En svekket faglig oppfølging av studentene kan medføre lavere gjennomstrømming og et svekket omdømme.

KSF 3: Høye søkertall og opptakstall

Gode søkertall og opptakstall er viktig, både for å fylle opp de studieplasser som høgskolen har utlyst og for å ha best mulig inntakskvalitet til de enkelte studier. Høyere inntakskvalitet kan føre til bedre gjennomstrømming, samtidig som det er positivt for omdømmet.

KSF 3.1: Tilstrekkelige søkertall og opptakstall til studietilbud ved Institutt for biologiske fag (IBF)

Måltallene om antall søkere til studietilbudene ved IBF er de siste årene ikke nådd. For høgskolens økonomi og for opprettholdelsen av dette fagmiljøet er det helt sentralt at søkertallene og opptakstallene stiger.

KSF 4: Høy gjennomstrømming

God gjennomstrømming er helt sentralt for høgskolens økonomi. Det er en kritisk suksessfaktor å finne svar på hva svak gjennomstrømming og frafall skyldes. Når årsakene er kartlagt, kan tiltak iverksettes.

KSF 5: Godt omdømme regionalt og nasjonalt

Høgskolens omdømme er viktig for å fremstå som et attraktivt studiested. Vårt regionale omdømme er viktig, men det er også en sentral kritisk suksessfaktor å være attraktiv nasjonalt sett. Omdømme er nært knyttet til studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet. Det kan også være knyttet til høgskolen håndtering av kriser.

KSF 6: Studentmiljø med mange og inkluderende studentaktiviteter

Et godt studentmiljø er en kritisk suksessfaktor for studentenes trivsel ved høgskolen. Et godt studentmiljø kan begrense frafall og forbedre gjennomstrømming, samtidig som det kan være omdømmebyggende og øke attraktiviteten blant søkerne.

KSF 7: Velfungerende studieadministrative tjenester

De studieadministrative tjenestene må være effektive, rasjonelle og tilgjengelige. Dette er en suksessfaktor i forhold til studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet og høgskolens omdømme.

KSF 8: Tilstrekkelige samskipnadstjenester for studentene (eksempelvis bolig og barnehage)

Blant potensielle søkere, ikke minst søkere utenfor egen region, er det en kritisk suksessfaktor at det er god tilgang på studentboliger. En tilsvarende suksessfaktor er tilgangen til barnehageplasser for søkere med barn. Samskipnaden er sentral i forhold til begge aspekter.

KSF 9: Internasjonal rekruttering til engelskspråklige studietilbud

Høgskolen tilbyr mastergradstilbud på engelsk og har planer om å etablere flere studietilbud på engelsk. Målgruppen for disse inkluderer internasjonale studenter, og derfor er det sentralt at rekrutteringsarbeidet lykkes. For å begrense sårbarhet er det viktig å ha innpass på flere rekrutteringsarenaer.

KSF 10: Attraktive utvekslingstilbud

Det skal være mulig å gjennomføre utveksling ved alle gradsstudier ved Høgskolen i Ålesund. For enkelte søkere er det en kritisk suksessfaktor at høgskolen har attraktive avtaler med utenlandske universiteter og at alle bachelorgradsstudiene innbyr til å kunne motta internasjonale studenter.

KSF 11 (ny): Et tilstrekkelig antall praksisplasser på sykepleie

En sentral forutsetning for å ta opp et forventet høyt antall sykepleierstudenter (pt har høgskolen et måltall på 148 opptatte studenter) er at det finnes et tilstrekkelig antall praksisplasser. Antallet må ta høyde for årlige svingninger som skyldes permisjoner.

Identifisering av risiki

Basert på enhetens kritiske suksessfaktorer er følgende risiki identifisert:

R 1 Gjennomstrømming av studenter

En stor risiko ved Høgskolen i Ålesund er lav gjennomstrømming av studenter. Gjennomstrømming har direkte påvirkning på høgskolens økonomi og betydning for høgskolens og studietilbudenes omdømme.

R 2 Svekket faglig oppfølging av studentene

Studentene må få god faglig oppfølging i løpet av sin studietid ved høgskolen. Mulige konsekvenser ved omprioritering av faglige ressurser fra undervisning til forskning må overvåkes for å avdekke i hvilken retning dette peker og forhindre negative utslag.

R 3 Svekket attraktivitet blant søkerne

Høgskolen må opprettholde og gjerne styrke sin synlighet og attraktivitet i søkermassen. Svekkelse dette, kan det føre til at studieplasser på flere studietilbud ikke blir fylt. Dette er en reell problemstilling for studietilbudene ved Institutt for biologiske fag. Lavere attraktivitet kan medføre at inntakskvaliteten, som er en kritisk faktor for gjennomstrømmingen, svekkes.

R 4 Svekket omdømme

Et svekket omdømme kan gi lavere attraktivitet blant søkerne, samtidig som det kan påvirke eksisterende studenters oppfatning av høgskolens kvalitet. Høgskolen må kontinuerlig ha fokus på dette, både i forhold til faglig og administrativt arbeid med studiekvaliteten og i forhold til eventuelle beredskapssituasjoner og kriser.

R 5 Svekkede administrative tjenester til studentene

Studentene må få god administrativ oppfølging i løpet av sin studietid ved høgskolen. En svekkelse av disse tjenestene kan negativt påvirke studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet og skade høgskolens omdømme.

Gammel R 6 Mindre aktivt og inkluderende studentmiljø

Det er viktig at mange og ulike studenter føler at studentmiljøet ved Høgskolen i Ålesund er aktivt og inkluderende. En svekkelse av dette kan ha følger for både omdømme, søkerattraktivitet og gjennomstrømming. Både konsekvens og sannsynlighet for dette ligger nå for andre år på 2, og R 6 Mindre aktivt og inkluderende studentmiljø utgår derfor som risikofaktor.

R 6 (ny) Redusert antall praksisplasser sykepleie

Færre praksisplasser, primært tilknyttet helseforetaket, kan føre til at høgskolen ikke kan ta opp det antall studenter som er satt som mål fra Kunnskapsdepartementets side. Det vil skape utfordringer for høgskolen i å nå måltallet for kandidater som er satt. Høgskolen må ha et tilstrekkelig antall praksisplasser utover selve måltallet, for å kunne håndtere årlige svingninger som følge av permisjoner.

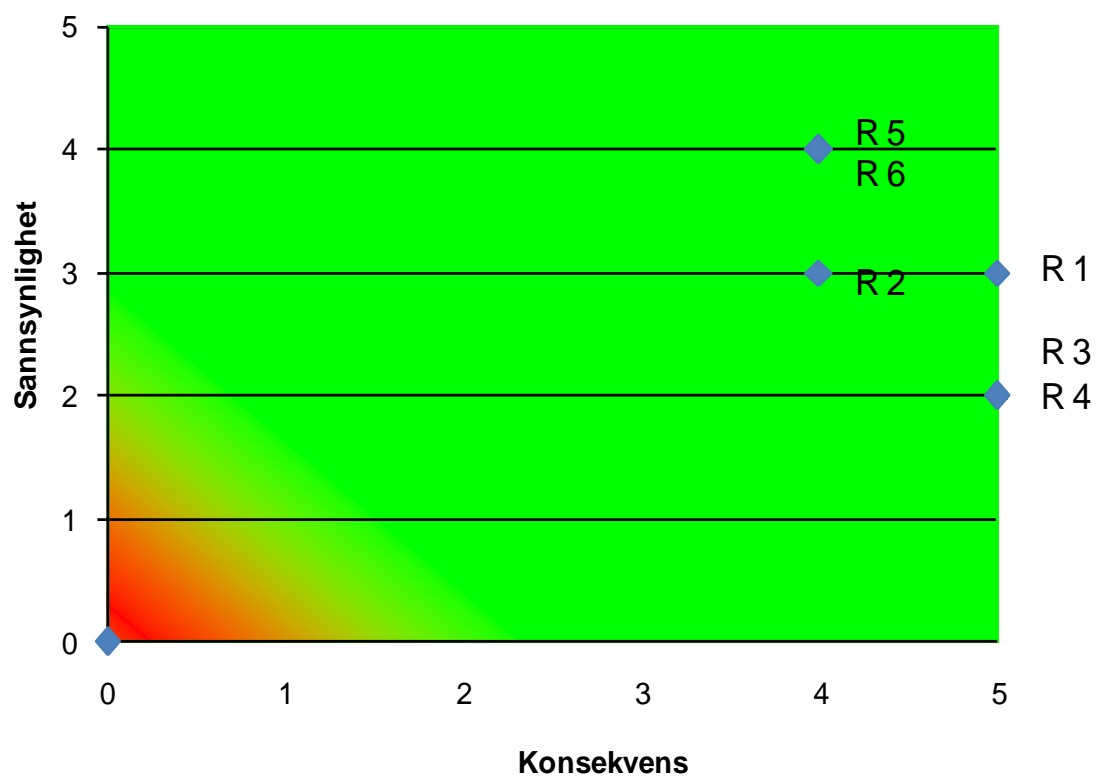
Vurdering og prioritering av risiki - tiltak 2010

Risiko nr	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Gjennomstrømming av studenter	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av undersøkelse av frafall og gjennomstrømming • Spesielt rettede tiltak mot studietilbud og fag med største utfordringer • Gjennomføring av veiledningssamtaler med studentene
R 2	Svekket faglig oppfølging av studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Overvåkning av konsekvenser ved omprioritering av faglige ressurser fra undervisning forskning
R 3	Svekket attraktivitet blant søkerne	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Kommunikasjonsplan • Målrettede hjemmesider • Målrettet rekruttering
R 4	Svekket omdømme	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Kommunikasjonsplan • Målrettede hjemmesider • Målrettet rekruttering • Revidering av kvalitetssystemet
R 5	Svekkede administrative tjenester til studentene	4	4	16	<ul style="list-style-type: none"> • Konvertering til og innføring av FS, nytt studieadministrativt system • Tilstrekkelige bemanningsmessige ressurser • Tilstrekkelig opplæring av nyansatte • Forbedret back up funksjonalitet på sentrale funksjoner
R6 (ny)	Redusert antall praksisplasser sykepleie	4	4	16	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog med helseforetaket om problemstillingen • Dialog med departementene om problemstillingen

Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

Sektormål 1 Utdanning

3.1.2 Forskning og utvikling

SEKTORMÅL 2: *Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.*

Virksomhetsmål 2.1 (KD)		Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig.*				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2011
HiÅ	Gjennomsnittlig brutto/netto årsverk for stipendiater og ansatte som tar dr grad	7,25/3,06	Ingen disputas i 2008	Ingen disputas 2009	5,00/3,00	5,00/3,00

*HiÅ har ikke forskerutdanning, og KDs styringsparametere er derfor ikke relevante

Virksomhetsmål 2.2 gjelder kun universitetene. Virksomhetsmål 2.3 gjelder kun vitenskaplige høyskoler

Virksomhetsmål 2.4 (KD)		De statlige høyskolene har et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. Samtidig skal de statlige høyskolene innrette sin forskningsinnsats slik at de oppnår resultater av høy internasjonal kvalitet innen fagområder de tildeler doktorgrader, og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2011
KD	Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	0,12	0,13	0,17	0,20	0,22
KD	NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	31.284	22.154	17.628	22.000	25.000
KD	EU-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	2.186	640	4.318	3.000	4.000

Virksomhetsmål 2.5 (HiÅ)		Høgskolen i Ålesund ønsker en stor del av prosjektinntekter fra næringslivet				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2011
HiÅ	Prosjektinntekter fra privat næringsliv		5 512	2 161	5 000	5 000

Fokusområder sektormål 2

Profesjonsrettet forskning

- Profesjonsrettet forskning skjer spesielt knyttet til helsefag, sykepleie og bioingeniør. Den blir styrket gjennom PhD studier og post-doc.
- Område/behov for profesjonsrettet forskning er identifisert innenfor maritim profesjon. KMB-prosjektet Integrated Marine Operations vil bli igangsatt i 2010.

Styrking av nyskappingsarbeid

Følgende tiltak vil bli gjennomført

- Start av mastergradsstudium i Skipsdesign høst 2010.
- Deltakelse i næringslivets forsknings- og utviklingsoppgaver. Særlig gjelder dette i forhold til behov i maritim og marin klynge.
  - Medlem i regionalt partnerskap sammen med Møre og Romsdal Fylke, Møreforskning, Høgskulen i Volda, Høgskolen i Molde for å fremme innovasjon, kunnskapsutvikling og verdiskaping gjennom regional samhandling og en forsterket FoU-innsats i og for regionene. Deltar i VRI – Møre og Romsdal med kompetansemegling. Utfører prosjektoppdrag for næringslivet.
  - Nært samarbeid med Møreforskning marin om FoU-prosjekt for næringslivet, bl.a. prosjekter der kunnskap fra marin bioteknologi anvendes til å få frem ny teknologi for maritim næring
- Strategisk bruk av forskningsprosjekter for å utvikle kompetanse, metoder og verktøy til bruk for innovasjon i næringsliv og samfunn. Kunnskapsbasert innovasjon er stikkordet, og det legges vekt på å legge til rette for åpne innovasjonsprosesser.
  - Søke Senter for Forskningsdrevet Innovasjon med Høgskolen i Ålesund som vertsinstusjon med tittel ”Simulering og visualisering av komplekse operasjoner til havs” med samarbeidspartnerne NTNU-Marin teknikk, Marintek , SINTEF Fiskeri og havbruk og BI og 14 ledende bedrifter i maritim klynge.
  - Delta på området avanserte marine operasjoner i Høgskolen i Molde sin SFI-søknad på fagområdet logistikk.
  - Prosjektleder fra Høgskolen i Ålesund i ARENA-prosjektet Omegaland med åtte deltakende bedrifter.
  - ”Virtuelle Møre” er et strategisk forskningsprosjekt der målet er å skape et virtuelt Møre som en 3D virtuell informasjonsverden for forskning, opplæring, produktutvikling og samfunnsplanlegging. Har styrket HiÅ sin kunnskap og kapasitet på visualisering. Prosjektet avsluttes i 2010.
  - Det strategiske høgskoleprogrammet ” Integreerte Maskinerisystemer - Design, Modellering og Simulering” med målsetting å utvikle bedre og robuste designmetoder og verktøy som tillater effektiv variantdesign og innpassning av nye teknologier er inne i sitt første fulle driftsår i 2010.

Status for rekruttering på ulike fagområder

For 2010 søkes følgende tiltak gjennomført

- Nytt arbeidsplansystem som gir mer tid til forskning og faglig ledelse vil bli iverksatt.
- Planlegge tiltak for å øke gjennomstrømmingen i PhD-studier.
- Utданne flere forskningsledere
- Etablere post-doc stipend
- For helsefag (sykepleie) søkes tilsatt nye professor II.
- PhD disputas planlagt for bioingeniørutdanningen.
- Ingeniørfagene prioriteres ved utlysning av nye stipendiatstillinger i 2010. Gaveprofessoratene og forskningsprosjektene må bemannes opp ved aktiv leting etter nye medarbeidere.
- Forskningsorganisering for teknologiområdet må utredes og etableres
- For maritime fag må det fremdeles letes aktivt etter nye medarbeidere.
- For økonomi og ledelsesfag søkes tilsatt professor II og det søkes etablert et gaveprofessorat.

Bedring av samarbeid med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet

- Gjennomgang og revidering av insentivsystemet for FoU og retningslinjer for publisering.
- Etablere Forskningsgrupper med klart definerte arbeidsområder vil gjøre det enklere målrettet å søke samarbeidspartnere.
- Utданne og etablere forskningsledelse for de fleste fagområder med ansvar også for utvikling av samarbeidsrelasjoner

Risikovurderinger sektormål 2

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på mål (jf. kapittel 3) er det identifisert 6 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er:

KSF 1: Tilstrekkelig andel tilsette engasjert i forskning (førstekompetanse)

KSF 2: Tilstrekkelig interne ressurser til forskning

KSF 3: Organisere forskningsgrupper med ”kritisk masse”

KSF 4: Etablere en god organisering av forskningen med tydelig forskningsledelse og gode interne service- og støttesystem

KSF 5: Å få inn eksterne midler til forskning

KSF 6: Økt kontakt og samarbeid med nasjonale og internasjonale fagmiljø

Identifisering av risiki

Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risiki identifisert:

R 1 For få med førstekompetanse

R 2.1 For lite intern tid til forskning

R 2.2 Manglende satsingsmidler

R 3.1 Vanskelig å rekruttere ekstern førstekompetanse

R 3.2 Stor spredning på forskningsfelt internt

R 4 Mangelfull intern organisering av FoU

R 5 For dårlig inngrep med NFR og andre

R 6 Svakt utviklet nasjonale og internasjonale nettverk

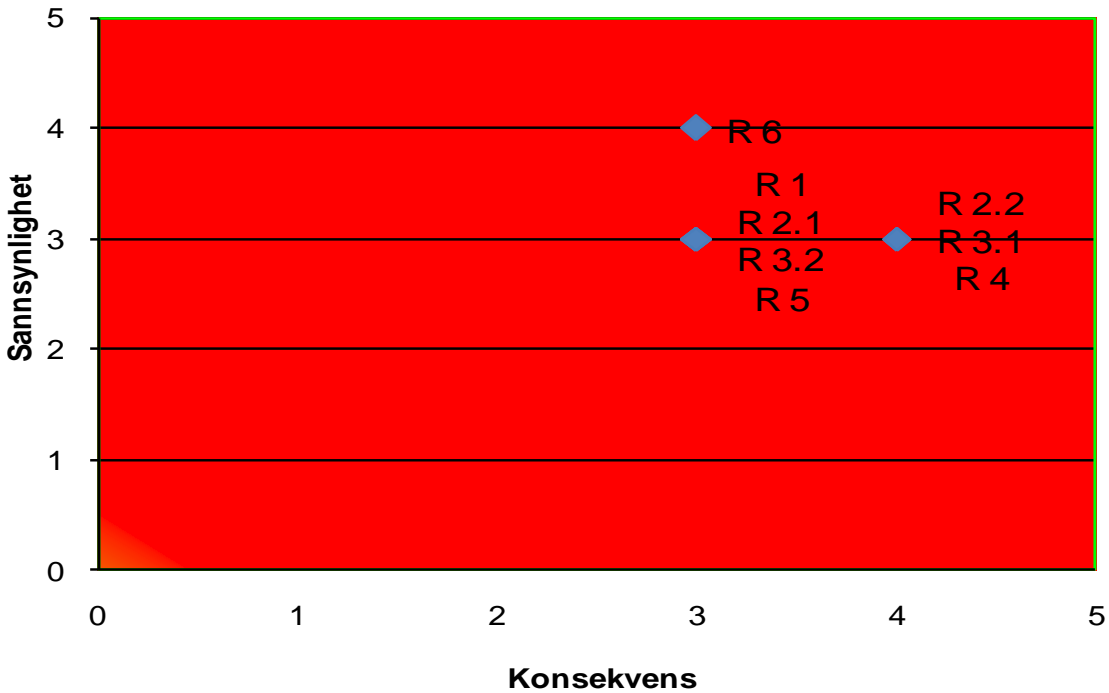
Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuelt. undernummerering av risiko knyttet til en KSF.

Vurdering og prioritering av risiki – tiltak 2010

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Manglende FoU-kapasitet. Liten publisering. Svak fagutvikling i stab.	3	3	9 ³	- Prioritere kompetansebygging - Personal og kompetanseplan - Måltrettet nyrekruttering med førstekompetanse
R 2.1	Lite resultat av forskningen. Lite tid til prosjektinitiering.	3	3	9	Omprioritere bruk av faglig tid Søke ekstern FoU-finansiering
R 2.2	Begrenset evne til forstudier og satsinger.	4	3	12	Frigjøre midler ved omprioriteringer
R 3.1	Impulser utenfra blir for svake.	4	3	12	Aktiv headhunting av talenter til ledige stillinger
R 3.2	Lite synlig forskningsmiljø.	3	3	9	Videreutvikle interne strategier
R 4	”Tilfeldig” kontaktpunkt mot finansieringskilder. Manglende forskningsledelse. Mangelfullt service- og støttesystem for forskning.	4	3	12	- Utredning for å forbedre internorganisering av FoU-virkomheten. - Utdanne forskningsledere
R 5	Er ikke premissleverandør når nye NFR-program skal utvikles. Dårlig kunnskap i NFR om HiÅ.	3	3	9	- Forskningsledere for hvert område - Styrke kontakten til NFR og NFR sin stedlige representant.
R 6	Svak eksponering mot eksterne impulser. Mangelfull evne til å hente hjem ny kunnskap	3	4	12	-Etablere interne stimuleringsiltak for utveksling og nettverksbygging

³ Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

Sektormål 2 Forskning og utvikling

3.1.3 Samfunnets behov

SEKTORMÅL 3: *Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten*

Virksomhetsmål 3.1(KD)		Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2011
HiÅ	Antall kronikker eller lignende	4	5	3	10	
HiÅ	Artikler/publiseringer i fagpresse	15	16	35*	25	
HiÅ	Foredrag, fagmesser og konferanser**	13	45	17	45	
HiÅ	Medieoppslag i Meltwater	137	309	200	350	450

*Inkluderer 21 artikler som gir publiseringspoeng

**Til og med 2009 omfatter parameteret kun foredrag

Virksomhetsmål 3.2(KD)		Universiteter og høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2011
KD	Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter	0,15	0,15	0,04	0,05	0,06
KD	Mottatte foretningsideer	0	6	18	10	12
KD	Mottatte foretningsideer som har resultert i opprettelse av selskap	0	2	1	4	4
HiÅ	Antall studenter deltatt i nasjonale og internasjonale nyskappingskonkurranser		18	24	24	24
HiÅ	Omfang av etterutdanning (			7.591	8.000	9.000

HiÅ har fra og med 2009 har omklassifisert EFV som følge av retningslinjer gitt i rundskriv F-20-07. Tallene for 2009 i raden "Omfang av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet" er ikke direkte sammenlignbare med tallene for 2008 og tidligere.

Eksternfinansiert kursvirksomhet i 2009 på 7,6 mill NOK (se siste raden i tabellen) er omklassifisert til ordinær drift. Etterutdanningene Kreftskykepleie og Helsesøsterutdanning er omgjort fra betalingsstudium til BFV etter studieplassestildeling i RNB 2009. Dette utgjør 2 mill NOK.

Virksomhetsmål 3.3 (HiÅ)		HiÅ skal gjøre virksomheten tilgjengelig for alle				
		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
Styringsparameter		2007	2008	2009	2010	2011
HiÅ	Antall etterutdanningstilbud			14	25	25

Fokusområder sektormål 3

Innovasjon skal bli en del av virksomheten ved HiÅ

- Gi studentene på utvalgte studier mulighet til å utvikle egen kompetanse til å skape sin egen virksomhet ved å bruke studentbedrift som et sentralt pedagogisk virkemiddel. Planlegge for at studentbedrift etableres som tilbud i nytt studium for 2011.
- Å prøve ut "tverrfaglige" studentbedrifter. Videreutvikle konseptet
- Arbeide inn innovasjon, nyskaping og endringskompetanse i læringsutbytte. I 2010 - planlegge og gjennomføre seminar om temaet tilpassa behovet ved ulike utdanninger.
- Ha tilstrekkelig administrativ støtte og utredningskapasitet for innovasjon og entreprenørskap.

Tilrettelegging for god tilgjengelighet for allmennhet og samfunn av forskning og annen faglig aktivitet

- Etablere oversikt over FoU-prosjekter på hjemmesiden med kort info om hvert prosjekt
- Publisere resultat i åpne kanaler. Utarbeide retningslinjer og legge til rette for slik publisering i 2010

Arbeid med å øke volum på BOA

- Øke kompetanse og kapasitet på å utvikle og gjennomføre forskings- og utviklingsoppdrag for eksterne kunder.

Policy for å utvikle immaterielle rettigheter og forbedret håndtering av dette

- Utvikle og få styrebehandlet egne retningslinjer for immaterielle rettigheter.
- Få frem administrativ kompetanse og kapasitet til å håndtere slike spørsmål

Risikovurderinger sektormål 3

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på mål (jf. kapittel 3) er det identifisert 4 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er omarbeidet fra forrige plandokument for å få større bredde:

KSF 1: God kompetanse og tilstrekkelig kapasitet i fagmiljø og administrasjon til arbeidet med innovasjon.

KSF 2: Ha gode formidlingskanaler og fokus på formidling

KSF 3: Godt renommé og tillit hos eksterne kunder

KSF 4: Tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til utredning om og oppfølging av immaterielle rettigheter.

Identifisering av risiki

Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risiki revidert i forhold til fjoråret:

- R 1.1 Innovasjon og nyskaping er nytt og ukjent område for noen fagmiljø
- R 1.2 Mangelfull kompetanse og kapasitet i administrativ støtte
- R 2 Formidling blir salderingspost når aktivitet planlegges
- R 3.1. For få med førstekompetanse og/eller realkompetanse til å håndtere eksterne prosjekt
- R 3.2 Svikt i leveranse
- R 3.3 Mangelfull praktisk oppfølging av kursdeltakere
- R 4 Kompetanse på immaterielle rettigheter mangler

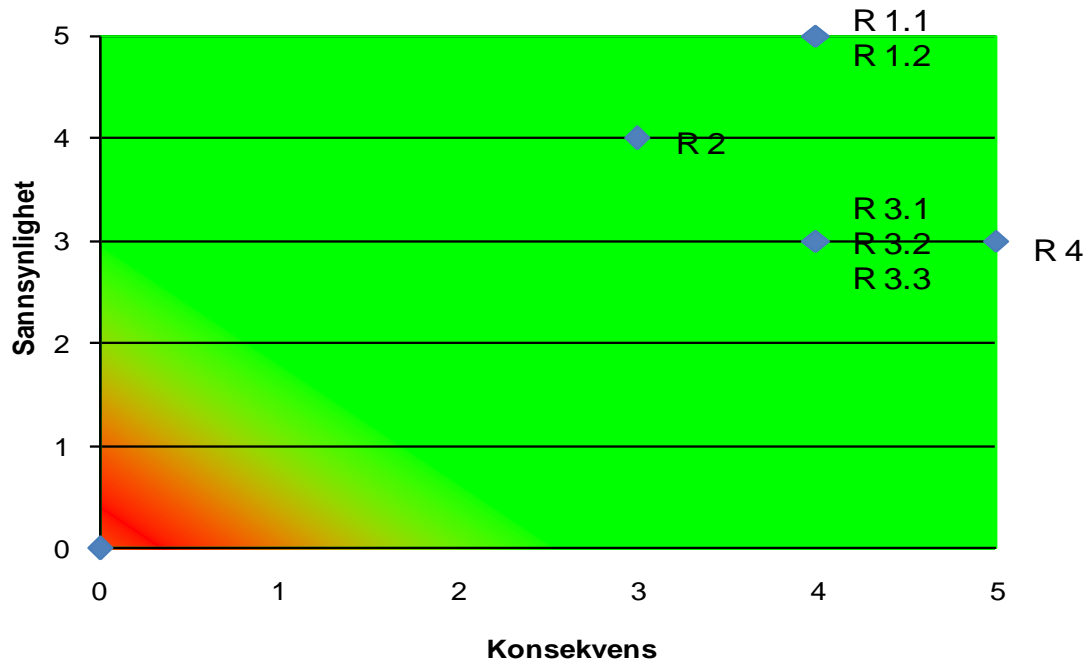
Vurdering og prioritering av risiki – tiltak 2010

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1.1	Læringsutbytte uten inkludering av innovasjon og nyskaping	4	5	20	- Opplæring av personell på alle utdanninger - Styrking og videre utvikling av fag- og forskningskompetansekompentansen til ”kjernepersonell”
R 1.2	Utilfredsstillende administrativ støtte	4	5	20	- Kjøpe ekstern tjeneste - Lære opp personell - Opprette stilling for støttefunksjon
R 2	Liten formidlingsaktivitet	3	4	12	- Inkludere formidling i prosjekt og i arbeidsplanar
R 3.1	Reduserte inntekter Lavt renommé	4	3	12 ⁴	Prioritere midler til kompetansebygging Personal og kompetanseplan Målretta nyrekruttering med førstekompetanse
R 3.2	Tap av renommé og tillit	4	3	12	Vedlikeholde og utvikle basen av eksternt innleide kursholdere Rekruttere nye med rett realkompetanse Omprioritere bruk av faglig tid
R 3.3	Tap av renommé.	4	3	12	Ha kompetente medarbeidere i adekvat organisering for praktisk oppfølging
R 4	Ingen policy på området og ingen aktivitet	5	3	15	- Kjøpe ekstern tjeneste - Lære opp personell - Rekruttere kompetansen ved nyttilsetting

Konsekvens (maks 5) x Sannsynlighet (maks 5) = Risiko

⁴ Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

Sektormål 3 Samfunnets behov

3.1.4 Personal- og økonomiforvaltning

SEKTORMÅL 4: *Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser*

Virksomhetsmål 4.1(KD)		Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene				
		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
Styringsparameter		2007	2008	2009	2010	2011
KD	Driftsutgifter per avlagte heltidsekvivalenter (60-studiepoengsenheter)	145	151	147	147	149
KD	Driftsutgifter per publikasjonspoeng	14 238	13 371	10 634	9 807	9 298
KD	Forholdet mellom antall vitenskaplige og administrative ansatte	2,80	3,02	2,78	2,60	2,50

Resultatmålet for 2010 og ambisjonsnivået for 2011 er basert på en studiepoengproduksjon på henholdsvis 1350 og 1375 60- studiepoengsenheter. Produksjonen i 2009 var på 1310.

Høgskolen har som målsetning å stabilisere driftsutgifter pr 60 – studiepoengsenheter på 145 – 150.000. Tilsvarende bør driftsutgifter pr publikasjonspoeng ligge på 9 millioner kroner.

Det planlegges med en gradvis økning av administrativ kapasitet for å sikre tilstrekkelig støtte til faglig aktivitet.

Virksomhetsmål 4.2(KD)		Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv				
Styringsparametere		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2011
KD	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	0,31	0,33	0,34	0,36	0,38
KD	Andel kvinner, totalt: etter stillingskategori: - fagstillinger - førstestillinger - mellomledere, tab 3.3 - støttestillinger - drift/vedlikeholdsst. - administrative still	0,46 0,44 0,28 0,29 0,41 - 0,62	0,45 0,42 0,25 0,43 0,35 - 0,68	0,45 0,40 0,21 0,38 0,37 - 0,64	0,25	0,27
HiÅ	Andel førstestillinger i fagmiljøene: - Helsefag - Bioingeniør - Ingeniør - Maritim - Økonomisk/administrative utd - Biologiske utdanninger	0,26 - 0,23 0,57 0,77 0,27	0,21 0,20 0,29 0,56 0,74 0,27	0,19 0,20 0,35 0,51 0,72 0,33	0,23 0,40 0,35 0,51 0,75 0,33	0,27 0,40 0,38 0,51 0,75 0,50
HiÅ	Andel ansatte som opplever organisatorisk arbeidsmiljø som godt	0,86	0,81	0,76	Min 0,80	Min 0,80
HiÅ	Andel ansatte som opplever psykososialt arbeidsmiljø som godt	0,83	0,84	0,79	Min 0,80	Min 0,80

Høgskolen forventer en gradvis økning av andelen ansatte med førstekompetanse. Andelen kvinner i førstestillinger vil på sikt øke fordi 13 av 19 ansatte i doktorgradsløp er kvinner. Høgskolen vil i 2010 lyse ut flere stipendiatstillinger innenfor teknologifag og vil spesielt anmode kvinner om å søke stillingene.

Høgskolen har en målsetting om minimum 35 % med førstekompetanse ved alle fagseksjoner. Dette målet forventer vi å nå i løpet av 2011 med unntak av helsefag. Her vil det ta noe lenger tid, men 10 ansatte er i doktorgradsløp og målsettingen bør nås i løpet av fire år.

Høgskolen er en IA-bedrift og samarbeider med Medi 3 om bedriftshelsetjeneste. Vi har en målsetting om at minst 80 % av de ansatte skal oppleve det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet som godt.

Virksomhetsmål 4.3(KD)		Universiteter og høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer				
		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
Styringsparametere		2007	2008	2009	2010	2011
KD	Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,29	1,62	2,02	2	2
KD	Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)	1,044	7,512	2.257	23	
HiÅ	Resultat EFV (mill kr)	1,238	3,517	-1,900	600	500
HiÅ	Ubrukte midler ved enhetene		4,432	8,432		
	Avsetninger (25 %)	2,323	3,557	4,423		
	Fri virksomhetskapital	2,829	3,922	2,022		
	Sum 10 % av tilskuddet fra KD	7,646	11,911	14,877	15,500	16,000

Høgskolen har oppnådd en tilfredsstillende likviditetsgrad på 2,02 i 2009 og tar sikte på å legge seg på det nivået.

I fra 2007 til 2008 hadde høgskolen en nedgang på 19,4 60-studiepoengsenheter. Dette gir en nedgang i utdanningsincentiver fra 2009 til 2010 på kroner 514.000. I perioden 2008 til 2009 økte 60 studiepoengsproduksjonen med 143 og vil øke ytterligere i 2010. I påvente av at høgskolen mottar kompensasjon på dette i 2011 og 2012 vil dette skape en meget anstrengt økonomisk situasjon.

Resultatmål for EFV reduseres i 2010 som følge av at eksternt finansiert kursvirksomhet er omklassifisert til ordinær drift.

Høgskolen er avhengig av å ha avsetninger for å sikre økonomisk handlefrihet. Denne avsetningen bør etter høgskolens vurdering tilsvare omlag 10 % av tilskuddet fra KD. De avsatte midlene utgjør nå 8,5 % av KD sin bevilgning til høgskolen i 2010. Det kan vise seg vanskelig å øke denne andelen i kommende tre års periode.

Fokusområder sektormål 4

Strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering

Høgskolen vil sette av midler til strategiske tiltak for blant annet å imøtekomme faglige strategiske ambisjoner. Det vil bli tilrettelagt for en bedring av beslutningsunderlag på alle nivå i organisasjonen med et spesielt fokus på saker til høgskolestyret. Forankring, iverksetting og oppfølging av beslutninger i de aktuelle deler av organisasjonen vil ha høy prioritet.

Personalpolitiske virkemidler i forhold til kompetansenivå, arbeidsmiljø og kjønn

Høgskolen vil foreta en mer omfattende gjennomgang av bemanningsplanen i hele organisasjonen for å sikre korrekt dimensjonering og kompetanse i forhold til oppgavene. Det er også iverksatt et arbeid for å justere ressursbruken i faglige stillinger for å styrke forskning og faglig ledelse. Rekruttering til stipendiatstillinger og vitenskapelige stillinger innenfor teknologifag vil bli prioritert. Høgskolen planlegger å tilsette en forskningssjef, som blant annet vil få ansvar for oppfølging/gjennomføring i doktorgradsløp. HiÅ vil videreføre satsingen på helseforebyggende arbeid, eksempelvis organisert trim for ansatte, tilrettelegging på arbeidsplassen mv. Det vil bli lagt vekt på trivsel på arbeidsplassen og tiltak for å fremme likestilling i forhold til etnisitet og nedsatt funksjonsevne.

Oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Høgskolen vil implementere bestillingsstøttesystem (BSS) og konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) i organisasjonen og i tråd med KD sine krav og retningslinjer for å bedre kvaliteten i anskaffelse av varer og tjenester. Dette vil bidra til bedre internkontroll, primært innenfor anskaffelser.

Høgskolen har planer om å implementere verktøy som gir bedre støtte og kvalitet innen budsjettering og rapportering. Høgskolen vil se nærmere på Agresso Planner og Excelerator og hvordan de kan etterkomme høgskolens behov på de ulike organisatoriske nivå og som prosjektstøtte.

Oppfølging av internkontroll

Høgskolen har de siste årene innført en rekke administrative systemer som bidrar til en styrket internkontroll. Arbeidet med implementering av disse og tilhørende arbeidsflyt vil fortsette i 2010.

Høgskolen er inne i en kartleggingsfase med sikte på å bedre de administrative støttefunksjonene mot fagmiljøene. Dette gjelder både opp mot linjeorganiseringen og prosjektorganisering. Dette medfører en gjennomgang og presisering av roller, fullmakter og ansvar, samt rutiner og retningslinjer.

Reduksjon av midlertidige tilsetningsforhold

Høgskolen benytter i hovedsak midlertidig tilsetting til tidsavgrensede prosjekter og når det ikke melder seg søkere med riktige kvalifikasjoner. Stramme budsjetter har ført til at HiÅ i liten grad har ansatt personell for overlapping. Strategien fremover vil være å redusere risikoen ved å øke andelen i faste stillinger.

Risikovurderinger sektormål 4

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på enhetens mål er det identifisert følgende kritiske suksessfaktorer:

- KSF 1: HiÅ har den nødvendige økonomiske handlefrihet til å gjennomføre tiltak for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
- KSF 2: HiÅ har tilstrekkelig kompetanse til å utføre sine oppgaver på en god måte.
- KSF 3: HiÅ har tilstrekkelig ressurser til å utføre sine oppgaver på en god måte.
- KSF 4: Systemer og rutiner fungerer slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.
- KSF 5: Vedtak fra HS, beslutninger fra høgskoledirektøren og anbefalinger blir klart formidlet og følges opp internt i hele organisasjonen.

Identifisering av risikoer

Basert på enhetens kritiske suksessfaktorer er følgende risikoer identifisert:

- R 1.1 HiÅ har ikke nødvendig økonomisk frihet for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
- R 1.2 Roller, fullmakter og ansvar internt i HiÅ er ikke klart definert.
- R 2 HiÅ har ikke tilstrekkelig kompetanse.
- R 3 HiÅ har ikke tilstrekkelig kapasitet.
- R 4 Systemer og rutiner fungerer ikke slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.
- R 5 Svikt i kommunikasjon, misforståelser og manglende oppfølging av vedtak, beslutninger og anbefalinger i organisasjonen.

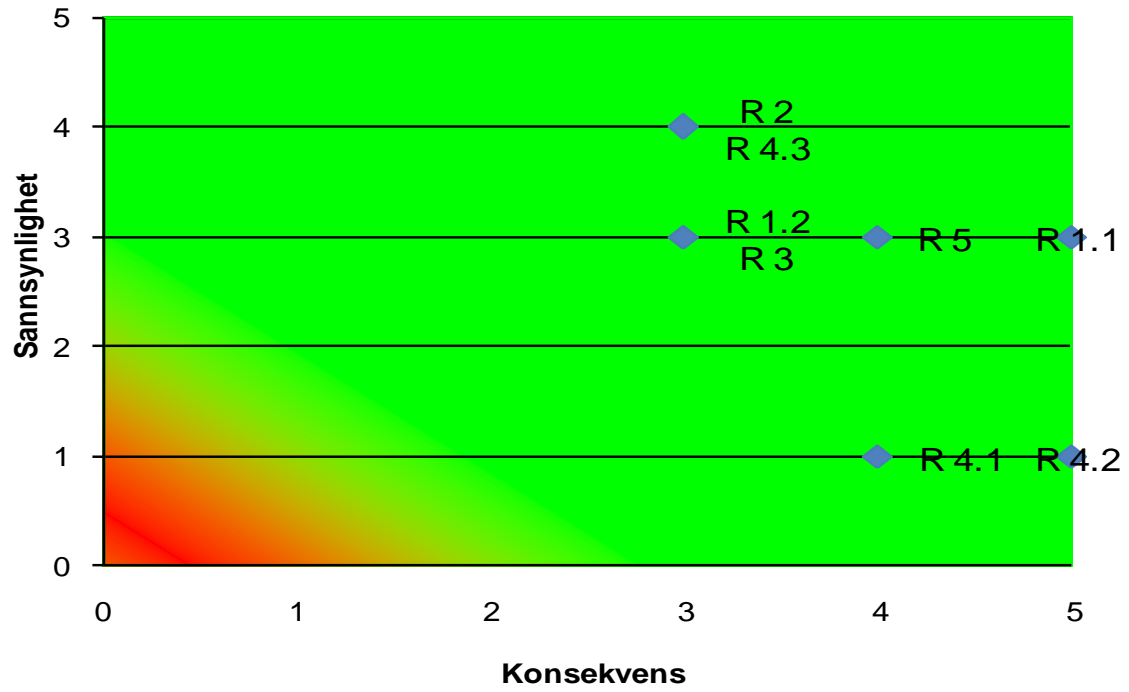
Vurdering og prioritering av risiki – tiltak 2010

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuelt. undernummerering av risikoer knyttet til en KSF.

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1.1	Manglende behovsdekning. Feil bruk av ressurser. HiÅs mulighet til måloppnåelse svekkes.	5	3	15	Følge utviklingen. Kartlegge og iverksette tiltak for å øke økonomisk handlefrihet på sikt Identifisere kostnadsdrivere og iverksette tiltak
R 1.2	Oppgaver blir ikke gjort. Unødig ressursbruk til avklaringer. Misnøye blant ansatte	3	3	9	Klargjøre roller, fullmakter og ansvar. Forbedre arbeidsflyt
R 2	Oppgaver blir ikke utført, eller blir utført med for dårlig kvalitet. Ressursbruken unødig høy.	3	4	12	Prioritere kompetansebygging. Være bevisste på muligheten til å kjøpe tjenester/kompetanse ved behov. Økt fokus på rekruttering
R 3	Får ikke utført nødvendige oppgaver. Manglende leveranser, eller dårlig kvalitet på det som leveres.	3	3	9	Løpende prioritering ved behov Øke administrativ kapasitet Sørge for optimal dimensjonering av fagmiljøer og administrasjon
R 4.1	<i>Regnskaps- og budsjett-system (Agresso)</i> Svikt vil føre til svakere økonomistyring, økt risiko for budsjettoverskridelser etc.	4	1	4	Ekstern leverandør (UNINETT) har avtalefestet oppetid og backuprutiner. Gitt at dette holdes anses risikoen for lav.
R. 4.2	<i>Lønnsystem (SAP)</i> Svikt kan føre til feil eller manglende lønnsutbetalinger. Problemer for ansatte.	5	1	5	Ekstern leverandør (SSØ) har avtalefestet oppetid og backuprutiner. Gitt at dette holdes anses risikoen lav og konsekvensene moderate.
R 4.3	<i>System og rutiner</i> Manglende eller ikke-optimale system og rutiner gir økt risiko for feil eller at oppgaver ikke utføres. Ineffektiv ressursbruk og system benyttes ikke fullt ut.	3	4	12	System og rutiner skal løpende implementeres og forbedres. Løpende fokus på å etablere og videreutvikle rutiner. Fortsatt sterkt fokus på BOA-rutiner Implementering av BSS og KGV i tråd med KDs retningslinjer. Bedre utnyttelsesgrad i system som er tilgjengelige.
R 5	De ulike deler av organisasjonen og de ansatte kan oppleve "uforklarlige" forskjeller i hvordan saker håndteres og følges opp. Uklare kjøreregler kan gi usikre forhold for de ansatte og bidra til misforståelser og misnøye.	4	3	12	Felles opplegg (rutiner, veiledere mv) Forberedelse, iverksetting og oppfølging av HS-saker. Vedtak i HS må følges opp lojalt og vi må unngå "omkamper". Etablering av møteplasser/aktive fora Vurdere innføring av elektronisk personalhåndbok

Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

Sektormål 4 Personal- og økonomiforvaltning

3.2 PLAN FOR TILDELT BEVILGNING FOR 2010

Målsettingen for gjennomføringen av virksomheten i 2010 er nedfelt i høgskolens virksomhetsplaner. For bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) setter budsjettmodellen de økonomiske rammer for gjennomføring av aktivitetene. De økonomiske forutsetningene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er regulert gjennom avtaler og budsjetter for de enkelte prosjekt.

Tabell 4.3 Plan for disponering av tildelt bevilgning i 2010

Inntekter/utgifter	Beløp (1000 kr)
Driftsinntekter	
Herav bevilgningsfinansiert virksomhet	174 045
Herav salgs og leieinntekter	4 100
Herav kursinntekter	9 000
Herav bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	9 000
Sum driftsinntekter	196 145
Driftskostnader	
Herav lønnskostnader	119 206
Herav anskaffelser og påkostninger	3 500
Herav husleie	30 381
Herav andre driftskostnader	42 558
Sum driftskostnader	195 645
Driftsresultat BFV	-
Driftsresultat EFV	500

Kommentarer til tabellen

Bevilgningsfinansiert virksomhet er gitt i Kunnskapsdepartementets brev av 18.12.2009 vedrørende "Statsbudsjettet for 2010 kap. 260 – Tildelingsbrev for Høgskolen i Ålesund". Bevilgningen som stilles til disposisjon for høgskolen er 174,045 millioner kroner.

I henhold til de nye retningslinjene skal all kursvirksomhet som finansieres ved egenandeler, kursavgifter mv. fra og med 2009 defineres som en del av den ordinære driften. Tidligere har denne aktiviteten blitt definert som en del av BOA.

I 2010 budsjetteres denne aktiviteten til 9 millioner kroner. Aktiviteten prosjektbudsjetteres og regnskapsføres som merinntekter mot merutgifter over høgskolens eget kapittel.

Som følge av de nye retningslinjene forventes omsetningen på høgskolens BOA i 2009 å ligge på 9 millioner kroner.

I høgskolens plan for disponering av tildelt bevilgning i 2010, er det lagt til grunn en forventet lønnsvekst på 3,4 %.

Når det gjelder anskaffelser og påkostninger ser høgskolen seg ikke i stand til å imøtekomme de behov som gjennom budsjettprosessen fremstår som meget kritiske for driften. Budsjettet er på 3,5 millioner kroner som kun er tiltenkt for gjenanskaffelse av utstyr som høgskolen ser på som mest driftskritisk.

Bevilgningsfinansiert virksomhet

Bevilgningen som KD har stilt til rådighet, har HiÅ med utgangspunkt i budsjettmodellen fordelt på følgende måte:

Beløp i 1.000 kroner

Budsjettenhet	Netto ramme 2010	Andel i %
Institutt for teknologi og nautikkfag	31 235	17,9 %
Institutt for helsefag	23 478	13,5 %
Institutt for biologiske fag	7 299	4,2 %
Institutt for internasjonal markedsføring	11 798	6,8 %
Sum Instituttene	73 810	42,4 %
Høgskolens sentrale budsjettposter	28 644	16,5 %
Høgskolens sentrale fellesposter	38 799	22,3 %
Høgskolens sentrale administrasjon og støttefunksjon	32 791	18,8 %
Sum høgskolens netto ramme for 2010	174 045	100,0 %

Instituttene er tildelt midler etter resultatutviklingen i finansieringssystemet. Stipendiatmidler på 6 millioner kroner og FOU fond på 3 millioner kroner er budsjettet over høgskolens sentrale budsjettposter. Disse blir i all hovedsak omfordelt til instituttene.

Høgskolens sentrale budsjettposter består hovedsakelig av:

- Forskning og utvikling
- Studieutvalget
- Stipendiater
- Lønnskompensasjon (3,5 %).
- Verv (frikjøp)
- Strategiske satsinger

Høgskolens sentrale fellesposter består hovedsakelig av:

- Husleie
- Forvaltning, drift og mindre vedlikehold av bygningsmassen.
- Porto
- Kopinor
- Inventar
- Kontorrekvisita
- Osv.

Høgskolens sentrale administrasjon og støttefunksjon består av:

- Administrasjon (studieseksjonen, personalseksjonen og økonomiseksjonen)
- PLUSS - Kurs- ressurs- og mediesenter
- Biblioteket
- IT-seksjonen

Økonomiske hovedpunkter

Tiltak som høgskolen har prioritert å finansiere:

- Master produkt- og systemdesign (POS) og master skipsdesign er en strategisk satsing som det er avsatt 2,375 millioner kroner til i 2010.
- Ulike personalrelaterte tiltak er budsjettet med 1,3 millioner kroner.
- Implementering av bestillingsstøttesystem (BSS) og konkurransegjennomføringsverktøy. (KGV) i tråd med de retningslinjer som er gitt av KD er budsjettet til 0,25 millioner kroner

- Implementering og ferdigstilling av studieadministrativt system, er budsjettet med 0,9 millioner kroner.
- Andre tiltak som for eksempel; fullfinansiere doktorgradsløp og professor II i helsefag er budsjettet til 0,373 millioner kroner.

Tiltakene er finansiert ved at høgskolen også i 2009 må redusere midler til utstyrsanskaffelser (omtalt tidligere i dette kapittelet).

Strategiske midler / Reserver

Høgskolen har budsjettet med 3,4 millioner kroner i strategiske midler og reserver for å imøtekomme uforutsette hendelser og iverksette mindre tiltak:

- Høgskoledirektørens reserver 0,2 millioner kroner
- Rektors strategiske midler 0,2 millioner kroner
- Høgskolestyrets disposisjon 3,0 millioner kroner.

Økonomiske utfordringer

Høgskolen har delvis opparbeidet seg en økonomisk handlefrihet gjennom strategiske midler og reserver på 3,4 millioner kroner. En kritisk suksessfaktor er å tilrettelegge for at høgskolen og høgskolestyret skal kunne opprettholde nivået og helst øke budsjettavsetningen og derigjennom kunne prioritere organisasjonsutviklende tiltak. Noen av de større utfordringene er blant annet:

- Høgskolen må minimalisere uforutsette hendelser slik at høgskolestyret skal kunne disponere midlene primært til strategiske satsinger.
- Høgskolen blir mer og mer avhengig av eksterne midler for å kunne finansiere den ordinære driften.
- Høgskolen har i de senere år ikke hatt økonomisk handlefrihet til å avsette midler til utstyr og investeringer i ønsket omfang.
- Høgskolen har lite rom for prioriteringer, kun omprioriteringer eller nedprioriteringer.
- Høgskolen vil i det videre arbeidet fokusere på å balansere høgskolens aktivitetsnivå med de økonomiske forutsetningene.
- Høgskolen ser videre at det er et stort behov for å balansere forholdet mellom lønnsrelaterte kostnader, midler til investeringer og andre driftskostnader.

Andre forhold

Andre forhold som høgskolen vil se nærmere på er:

- Tiltak for å øke inntektsgrunnlaget fra eksterne finansieringskilder (BOA, kursvirksomhet mv.)
- Omdisponering og effektivisering av ressursbruken ved høgskolen, herunder personale, bemanningsplaner mv.
- Kostnadsreducerende tiltak.

4 VEDLEGG

4.1 PROSJEKT MØREALLIANSEN 2010

Prosjekt MøreAlliansen 2010

Oppdatert per 8.1.2010

Prosjektperiode – 1/1 – 31/12, 2010

Et samarbeidsprosjekt mellom

- *Høgskolen i Molde*
- *Høgskolen i Volda*
- *Høgskolen i Ålesund*

Bakgrunn:

Høgskolene i Møre og Romsdal (M&R) er små til mellomstore institusjoner, som har til sammen over 6000 studenter og 600 tilsette og en faglig arbeidsdeling med lite faglig overlapping. Institusjonene har flere felles utfordringer knyttet bl.a. til rekruttering av ansatte og studenter, som må håndteres annerledes enn for de store institusjonene i storbyene.

Både næringslivets og offentlige sektor sine utfordringer innen forskning, utvikling og utdanning er annerledes på Nordvestlandet enn i de store sentrene. Høgskolene i M&R må i større grad rekruttere og utdanne eget fagpersonell bl.a. gjennom FoU-aktivitet i tett samarbeid med næringsliv og samfunnsliv.

Høgskolene i M&R ønsker gjennom MøreAlliansen, å videreutvikle samarbeidet i regionen, samt med universitet, høyskoler og andre institusjoner i inn- og utland med målsetning om å fremme høy og relevant kvalitet i utdanning, forskning og utvikling i og for Nordvestlandet.

Det foreslåtte forprosjektet skal klarlegge alternativer knyttet til samarbeid, satsingsområder, arbeidsdeling, organisering m.m. som kan styrke forskning, utvikling, kompetanseheving og forskningsbasert undervisning på Nordvestlandet.

Hovedmål:

Forprosjektet har som hovedmålsetning å etablere et felles beslutningsgrunnlag vedrørende framtidig samarbeid mellom de tre høgskolene i M&R, samt vurdere vesentlige suksesskriterier inkludert finansierings- og rekrutteringsbehov og relasjoner til andre institusjoner, samfunn og næringsliv.

Delmål:

4. utrede og videreutvikle de **faglige visjonene** for et sterkere samarbeid mellom høgskolene i M&R med spesielt fokus på:
  - a. Utvikling av nye felles forsknings- og utviklingsprosjekter og undervisningssamarbeid
  - b. Fremme forslag til nye doktorgradsprogrammer
5. å gjennomføre et felles program, Forskningsledelse Nordvest del 2 (FNV2), for vitenskaplig personell for å skape en **felles faglig ledelseskultur** i og mellom institusjonene og bygge nettverk mellom nøkkelpersoner.
6. skape regional mobilisering og finne fram til gode modeller for utvidet **samarbeid med samfunn, nærings- og arbeidsliv**.

FORPROSJEKT

Forprosjektet vil ha som hovedaktivitet en utredning som skal være avsluttet innen 1.12.10. Forprosjektet skal i arbeidet kombinere "bottom-up" og "top-down" perspektiver. De faglige visjonene vil utvikles gjennom organiserte "bottom-up"-prosesser inkludert aktivitet/deltagelse i forskningsledelseskurset, se nedenfor.

Hovedleveranser fra forprosjektet:

1. **KOMPETANSEBEHOV** – Utrede utfordringer, framtidige behov og muligheter for høyere utdanning i regionen med utgangspunkt i regionale behov, samt regionale, nasjonale og internasjonale potensialer. Dette gjelder spesielt det kortsiktige og langsiktige behovet for kompetanse på bachelor-, master- og doktorgradsnivå i offentlig og privat virksomhet. Dette baseres på tilgjengelig bakgrunnsmateriale som bl.a.:
  - Foresight-prosjektene for Sunnmøre og Nordmøre og Romsdal
  - Fylkesplan – handlingsprogram for kompetanse
  - Framtidige arbeidskraft og kompetansebehov
  - Nasjonal og internasjonal innsikt og bakgrunnsmateriale
2. **FAGLIG UTVIKLING** – Utrede og utvikle de faglige visjonene for samarbeid mellom høgskolene i M&R med fokus på:
  - a. Vurdere og foreslå aktuelle flerfaglige forsknings- og utviklingsprosjekter
  - b. Vurdere og foreslå nye doktorgradsprogrammer og andre felles rekrutterings- og kompetansehevingsaktiviteter.
  - c. Vurdere og foreslå undervisningssamarbeid på bachelor-, master- og doktorgradsnivå inklusive forslag til nye utdanninger

Disse vurderingene skal ta utgangspunkt i kompetansebehov og en kartlegging av:

  1. vitenskapelig status (kompetanse og kapasitet) ved den enkelte institusjon
  2. hvor "skoen trykker" mhp videreutvikling
  3. behovet for interne og eksterne virkemidler
3. **ORGANISERING AV FAGLIG OG ADMINISTRATIVT SAMARBEID** – Utredninger av samarbeidsområder og samarbeidsformer og potensielle gevinster innenfor organisatoriske og administrative områder. Aktuelle tema er:
  - a. Ulike alternativer og modeller for framtidig samarbeid
  - b. Ulike samarbeidsområder
  - c. Ulike ledelsesstrukturer
4. **FINANSIERING** – Utredning av behov og muligheter for å oppnå finansiell støtte fra regionale og andre aktører, inklusive banker, regionale forskingsfond m.m.
5. **STRATEGISKE FORHOLD** – Utrede strategiske konsekvenser (i form av muligheter og trusler, styrker og svakheter) av de ulike samarbeidsmodellene, samt alternative handlinger hvorav "ingen handling" er ett alternativ (SWOT- analyse). Strategiske vurderinger skal inkludere en vurdering av:
  - En sterkere tilknytning opp mot andre høgskoler og universitet i nære regioner, nasjonalt og internasjonalt
  - Aktuelle handlinger for å posisjonere seg i forhold til regionale, nasjonale og internasjonale akademiske partnere
6. **REKRUTTERINGSBEHOV** – forprosjektet må i sitt arbeid vurdere og foreslå hvordan en skal forholde seg til de rekrutteringsbehov som vil ligge i de forslag prosjektet fremmer.
7. **EKSTERNT SAMARBEID** – forprosjektet må i sitt arbeid vurdere og foreslå hvordan en skal forholde seg til eksterne aktører som andre utdannings og forsknings-institusjoner, samfunns-, arbeids- og næringsliv regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

8. **UTVIKLING I SEKTOREN** – forprosjektet bør inkludere en vurdering av hvordan utviklingen i sektoren vil være med tanke på forholdet mellom universitet og høyskoler og fremtidige kriterier for å oppnå universitetsstatus
9. **VIDERE ARBEID** – forprosjektet må skissere prinsipper og prosesser for oppfølging av forprosjektet.

Organisering:

Styringsgruppe (Overordnet ledelse av arbeidet og definerer prosjektgruppa sitt mandat):

Rektorene: Solfrid Vatne, Jørgen Amdam og Geirmund Oltedal
Høgskoledirektørene: Paul S. Valle, Jacob Kjøde Jr og Leon Aurdal
Direktør Møreforskning Roar Tobro

Referansegruppe

- Høgskoleforum

Prosjektgruppe:

- Leder for forprosjektet og prosjektleder for faglig utvikling:
  - Arild Hervik (30 %)
- Prosjektleder for organisasjonsutvikling og prosjektkoordinering:
  - Gunnar Stave (40 %)
- Prosjektleder for ekstern mobilisering og finansieringsplan:
  - Per Ekelund (40 %)
- Sekretær/Skriver – utpekes av prosjektgruppa (70 %)

Prosjektadresse Høgskolen i Molde

Milepæler forprosjekt:

- Desember 09 – Forankring av forprosjektet i styrende organer
- Januar 10 – Søknad til Fylket om finansiering av forprosjekt inkl. forskningsledelseskurs
- Januar 10 – Oppstart av forprosjektet
- Januar 10 – Orientering til KD og søknad om SAK-midler til forprosjektet
- Apr/Mai 10 – statusinformasjon vedr MøreAlliansen i styringsdialogmøtene
- 1. Des. 10 – Utredningsdokument ferdigstilt
- Des 2010 – Styrebehandling av utredningsdokumentene ved hver av de tre høyskolene

FORSKNINGSLEDELSE NORDVEST - DEL 2

Forløper til dette programmet er et forskningslederkurs (FNV1) som er gjennomført i 2009 med deltakere fra Høgskolen i Molde, Høgskolen i Ålesund, Høgskolen i Sogn og Fjordane, Høgskolen i Volda, Høgskolen Sogn og Fjordane, Møreforskning og Vestlandsforskning. Oppfølgeren, FNV2, er begrenset til Møre og Romsdal, og vil omfatte 24 deltakere fra hver av høgskolene. FNV2 er et sentralt prosessverktøy i en "bottom-up" prosess internt i hver høgskole og mellom høgskolene.

Målgruppen for en oppfølging vil være administrative og faglige ledere ved høgskolene, et utvalg faglige ressurspersoner, samt deltagerne fra høgskolene/Møreforskning i forrige program (FNV1) - til sammen ca 24 deltagere pr campus.

Programmet er bygget opp av fire "moduler":

1. Oppstartsdag på hvert campus: Utforming av faglig innhold og innretning, samtale med deltagerne.
2. 2 samlinger på 2 dager pr. campus
3. 2 dagers samling for toppledelse
4. 2 dagers fellessamling for alle campus

Samlingene vil bli lagt på egnet kurssted utenfor campus med overnatting. Det faglige innholdet i hver samling er utdypet noe i vedlegget, men det legges opp til at dette skal "skreddersys" til hva som er mest relevant for det enkelte campus. Modul 3 og 4 må sees som del av utviklingen av MøreAlliansen

Fellesseminar for høgskolene nov/des 2010 knyttet opp til Mørekonferansen 2010, hvor en ønsker fokus på høyere utdanning i Møre og Romsdal.

4.2 TILLEGG – OPPLYSNINGER OM POTENSIELL VEKSTKAPASITET VED HØGSKOLEN I ÅLESUND

Departementet har i brev av 22.01.10 bedt om en oversikt over høgskolens potensial for å øke opptakskapasiteten. Høgskolen i Ålesund har i flere år hatt økte søker- og opptakstall. Høgskolen opplever stigende interesse fra samfunnet rundt, og samarbeidet med næringsliv og helsevesen viser god utvikling. Dette gjenspeiles i vedlagte tabell over potensiell vekstkapasitet. Nedenfor følger noen korte kommentarer til innholdet i tabellen.

Videreutdanning i barnesykepleie

Høgskolen har godkjente planer for dette studiet, men har ikke fått tildelt studieplasser. Ved slik tildeling, vil studiet bli igangsatt fra 2011.

Master i helsefag

Høgskolestyret har gitt klarsignal for å starte planlegging av mastergrad i helsefag med tema samhandling i pasientforløp. Utredningen vil bli fullført vårsemesteret 2010. Masteren er et viktig grunnlag for MøreAlliansens satsing på felles kompetansebygging innenfor helse- og sosialfag, jf omtalen side 35-37 og vedlegget kapittel 4.2.

Master i skipsdesign (teknologi)

Studiet er en viktig del av høgskolens satsing på å bli et kunnskaps- og innovasjonsnav for maritim klynge. Masteren er akkreditert av NOKUT, og styret har vedtatt oppstart høsten 2010.

Bachelor i nautikk

Det er stor søkning til studiet, og høgskolen har simulatorkapasitet til å øke opptaket med 10 studenter.

Bachelor i ingeniørfag

HiÅ er i dialog med kraftselskap og elektorentreprenører som ønsker etablering av El-kraft Y-veien i Ålesund som ett av tre studiesteder i Norge. Bransjen vil sende sine ansatte til studiet, og det er signalisert behov for årlig opptak på 20 studenter. Siden første året er identisk med eksisterende Y-vei-studier ved høgskolen, kan oppstart skje alt høsten 2010. I tillegg kan kapasiteten på eksisterende studier økes med 15 plasser.

Master i simulering og visualisering (teknologi)

Studiet er utredet og er under bearbeiding for styrebehandling. Intern kompetanse er bygget opp gjennom aktiviteten i strategisk høgskoleprogram Virtuelle Møre. Studiet er et element i høgskolens satsing knyttet til simulator og visualisering.

Master i International Business

Høgskolestyret har vedtatt å sette i gang planlegging av master i International Business. Utredningen vil bli slutført våren 2010.

Uspesifisert

HiÅ har god søkning (to-tre førsteprioritetssøkere pr plass) til økonomisk-administrative studier på lavere grads nivå. For å styrke opptaket på disse søkes finansiering av 30 studieplasser.

Karriereveiledning (60 studiepoeng)

Målgruppa er rådgivere, kontaktlærere etc. i skoleverket og andre som arbeider med temaet. HiÅ har et bredt fagmiljø knyttet til veiledningspedagogikk. Høgskolen søker 30 studieplasser til formålet.